

EIB-gruppen

Verksamhetsberättelse 2002

Nyckeltal för EIB-gruppen

(miljoner euro)

Europeiska investeringsbanken

Aktiviteten år 2002

Avtalade lån _____	39 618
I Europeiska unionen	33 443
I kandidatländerna	3 641
I partnerländerna	2 534
Beviljade lån _____	52 824
I Europeiska unionen	42 891
I kandidatländerna	6 589
I partnerländerna	3 344
Utbetalningar _____	35 214
Ur bankens medel	35 007
Ur budgetmedel	206
Upplånade medel (efter swappar) _____	38 016
I gemenskapsvalutor	29 165
I andra valutor	8 851

Situationen den 31.12.2002

Utestående	
Lån ur bankens medel	233 561
Garantier	466
Finansiering ur budgetmedel	2 590
Lång, medel- och kortfristig upplåning	181 167
Eget kapital	24 615
Balansomslutning	220 769
Räkenskapsårets nettoresultat	1 294
Tecknat kapital	100 000
varav inbetalt	6 000

Europeiska investeringsfonden

Aktiviteten år 2002

Avtalade lån _____	1 707
Riskkapital (36 fonder)	472
Garantier (32 transaktioner)	1 236

Situationen den 31.12.2002

Portfölj av transaktioner	6 954
Riskkapital (184 fonder)	2 450
Garantier (109 transaktioner)	4 504
Tecknat kapital	2 000
varav inbetalt	400
Räkenskapsårets nettoresultat	19
Reserver och avsättningar	162

Innehåll

	<i>Sida</i>
Presidentens översikt	4
Verksamhetsram och översikt 2002	6
Bankens verksamhetsplan 2003-2005	8
EIB-gruppens aktivitet år 2002	10
Bidrag till en balanserad utveckling av unionen	11
Innovation 2000-initiativet	14
Skydda miljön och förbättra livskvaliteten	17
Förbereda unionens framtida medlemsstater	20
Det nya finansiella Europa-Medelhavspartnerskapet	24
Samarbete med de övriga partnerländerna	26
EIB-gruppen i de små och medelstora företagens tjänst	28
Finansiering av transeuropeiska nät	30
En förstklassig finansiell mellanhand	32
Verksamhet på kapitalmarknaderna	33
EIB på marknaderna i Centraleuropa	38
Samarbete med banksektorn	39
EIB-gruppens organisation	40
Partner till de europeiska institutionerna och kontakter med det civila samhället	41
EIB:s ledning	44
EIB:s direktion	46
Organisationsplan	47
EIF:s ledning och organisationsplan	50
EIB-gruppens arbetssätt	51
Förenklad balansräkning för EIB-gruppen	52
Årsresultat och riskhantering	53
EIB förbereder sin utbyggnad	54
Projekt som kan erhålla finansiering från EIB-gruppen	55
EIB-gruppens adresser	56

Presidentens översikt

Under 2002 koncentrerade EIB-gruppen sina insatser på att stödja unionens ekonomiska och sociala prioriteringar i ett stort antal sektorer. Denna verksamhet, som har lett till en utlåningsvolym på närmare 40 miljarder euro och en total upplåning på 38 miljarder euro, avspeglar riktlinjerna som angivits av successiva Europeiska råd och av bankens råd, och som återfinns i bankens fleråriga verksamhetsplan.

Utifrån denna strategiska grund som gör banken till en politikorienterad offentlig bank, beslutade bankens råd att öka bankens tecknade kapital från 100 till 150 miljarder euro från och med den 1 januari 2003. Denna kapitalökning genomförs genom en överföring från bankens reserver till inbetalt kapital och således utan att belasta unionens eller medlemsstaternas offentliga finanser. I och med denna ökning höjs bankens stadgenliga lånetak till 375 miljarder. Stärkt av det förnyade stödet från bankens aktieägare är banken väl utrustad att fullfölja sin verksamhet och särskilt underlätta integrationen av de tio nya medlemsländerna, som ansluter sig till EU under våren 2004.

Europeiska rådets historiska beslut i Köpenhamn kommer att ha en stor inverkan på såväl institutionerna som unionens politik, i synnerhet vad gäller den ekonomiska och sociala sammanhållningen och solidariteten mellan medlemsstaterna. EIB är beredd att fullt ut spela sin roll för att assistera unionen att möta dessa utmaningar. För

detta ändamål kommer banken att delta aktivt i överläggningarna med kommissionen kring sammanhållningspolitiken samt de framtida transeuropeiska näten.

Banken har även till uppgift att bidra till tillkomsten av informationssamhället och en kunskapsbaserad ekonomi i Europa, i överensstämmelse med strategin som antogs av Europeiska rådet i Lissabon i mars 2000. Med beaktande av år 2010 som en tidsplan som är förenlig med de mål som fastställdes av Europeiska rådet i Barcelona i mars 2002, introducerade banken ett nytt "Innovation 2010-initiativ". Det handlar här om ett integrerat tillvägagångssätt, som bygger på sambandena mellan kunskapsuppbyggnad och marknaden och som täcker samtliga etapper i innovationsprocessen: från utbildning till forskning och utveckling och dess omvandling i produktivitetsvinster och stärkt konkurrenskraft. Mellan 2003 och 2006 kommer ett nytt preliminärt lånebelopp på 20 miljarder euro avsättas till genomförandet av de mål som fastställdes av Europeiska rådet i Lissabon och Barcelona, särskilt på området forskning och utveckling samt dess tillämpningar för skapandet och spridningen av informations- och kommunikationsteknik.

Miljöskydd och -förbättring fortsätter att vara den viktigaste prioriteringen inom samtliga av bankens verksamhetsområden. Utöver finansieringen av miljöprojekt, som under 2002 motsvarade mer än 40 % av lånen (vil-

ket med bred marginal översteg bankens fastställda mål på 25-33 %), bidrog EIB aktivt till genomförandet av unionens miljöpolitik. Detta gäller framförallt minskningen av utsläpp av växthusgaser, förnybara energikällor och unionens initiativ i vattensektorn, som lanserades under 2002 vid världstoppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg.

Utanför unionen kommer banken att fortsätta att stödja de tre kandidatländerna inom ramen för ett stärkt samarbete, som beslutades av rådet för att påskynda ländernas förberedelser inför anslutningen.

Vad beträffar Medelhavsområdet, så inrättades den nya investeringsfaciliteten för Europa-Medelhavsområdet (FEMIP) under hösten 2002, till följd av slutsatserna från Europeiska rådet i Barcelona. Den viktigaste målsättningen för investeringsfaciliteten är att assistera partnerländerna att möta utmaningarna i samband med deras ekonomiska och sociala modernisering och regionala integration, inför framtidsutsikten av en tullunion som kommer att upprättas till år 2010. Tonvikten kommer att läggas vid utvecklingen av den privata sektorn och regionala utvecklingsprojekt samt hälsa och utbildning. Partnerländerna deltar samtidigt aktivt i FEMIP inom ramen för en kommitté för samordning och ekonomisk dialog, som nyligen skapats.

I AVS-länderna (Afrika, Västindien och Stilla-havsområdet) har banken aktivt förberett tillsammans med medlemsstaterna, Europeiska kommissionen och AVS-länderna införandet av investeringsanslaget på 2,2 miljarder euro, som inrättades av Cotonou-avtalet, till vilket tillkommer ett lånebelopp på 1,7 miljarder ur bankens egna medel under de kommande fem åren. Denna självfinansierande mekanism kommer att bidra till genomförandet av huvudmålet som är att minska fattigdomen i dessa länder, genom att främja i synnerhet mindre privata investeringar samt hälso- och utbildningsprojekt.

Strävan efter operativ effektivitet måste kombineras med öppenhet och ansvar för att föra institutionen närmare EU-medborgarna, som är de som ytterst skall komma i åtnjutande av vår verksamhet. Under året har EIB därför fördjupat sin politiska dialog med Europaparlamentet och unionens Ekonomiska och sociala kommitté. Banken har också infört en ny politik

för information och tillgång till handlingar, i enlighet med den mest avancerade gemenskapslagstiftningen på området samt fortsatt sin dialog med det civila samhället, särskilt via de icke-statliga organisationerna.

Jag behöver knappast erinra om att EIB-gruppen finansierar sin verksamhet genom att vara närvarande på kapitalmarknader världen över. Kvaliteten på bankens aktieägare och låneportfölj, liksom balansen mellan försiktighet och en innovativ upplånings- och utlåningspolitik, gör EIB till en i det närmaste statlig referens, som genom sin kreditvärdighet AAA är allmänt erkänd på samtliga kapitalmarknader i EU, USA och Asien.

Philippe Maystadt
EIB-gruppens president

Verksamhetsram och översikt 2002

I överensstämmelse med bankens stadgar och mandat som tilldelats av Europeiska rådet, finansierar EIB genomförandet av projekt som konkretiserar Europeiska unionens ekonomiska och sociala prioriteringar. EIB är en offentlig bank som verkar i nära samarbete med unionens övriga institutioner.

- Vid genomförandet av sin uppgift vägleds EIB av två viktiga principer, som är att optimera transaktionernas mervärde och ett öppet agerande. I synnerhet finansieringsbesluten baseras på tydliga kriterier, där särskild vikt läggs vid varje transaktions bidrag till genomförandet av unionens mål, kvalitén och hur välgrundat varje projekt är och det särskilda finansiella intresset som motiverar tillgången till EIB:s medel.

Inom denna ram fullföljde EIB under 2002 initiativen som uppfyller riktlinjerna, som angivits av bankens råd och de på varandra följande Europeiska rådsmötena:

- Fortsatt stöd till den ekonomiska utvecklingen och integrationen av framtida medlemsstater (Helsingfors i december 1999, Barcelona i mars 2002 och Köpenhamn i december 2002).
- Utveckling av en innovativ och kunskapsbaserad europeisk ekonomi på lång sikt (Lissabon i mars 2000, Stockholm i mars 2001 och Sevilla i juni 2002).
- Stöd till investeringar i sektorer som kan främja tillväxt och sysselsättning (Gent i oktober 2001).
- Förnyelse av det finansiella partnerskapet med partnerländerna i Medelhavsområdet (Investeringsfaciliteten för Europa-Medelhavsområdet - FEMIP) (Barcelona i mars 2002 och Sevilla i juni 2002).
- Inrättande av det nya investeringsanslaget, som är avsett att främja utvecklingen av den privata sektorn i AVS-länderna, i överensstämmelse med målen för Cotonou-avtalet, som bör träda i kraft under 2003 (Laeken i december 2001).

Slutligen stöddes bankens strategiska inriktningar av beslutet av bankens råd om en kapitalhöjning från 100 till 150 miljarder euro. Denna höjning finansieras från bankens reserver och behöver därför inte finansieras från medlemsstaternas budgetmedel. Från och med den 1 januari 2003 höjdes det stadgeenliga lånemarket till 375 miljarder euro, vilket bör göra det möjligt att absorbera tillväxten i verksamheten med bankens egna medel under åtminstone fem år.

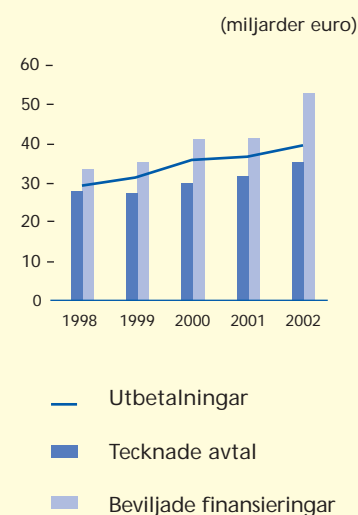
Verksamheten i siffror ⁽¹⁾:

- EIB:s tecknade låneavtal uppgick under 2002 till **39,6 miljarder**, jämfört med 36,8 miljarder under 2001. Denna ökning återspeglade särskilt bankens vilja att stödja kandidatländerna inför anslutningen och unionens bistånds- och samarbetspolitik för länderna utanför unionen. Beloppen fördelar sig enligt följande:

- 33,4 miljarder inom Europeiska unionen,
- 3,6 miljarder till de framtida medlemsstaterna i Central- och Östeuropa samt Cypern och Malta,
- 1,6 miljarder till partnerländerna i Medelhavsområdet,
- 425 miljoner på Balkan,
- 298 miljoner till länderna i Afrika, Västindien, Stillahavsområdet samt ULT-länderna,
- 50 miljoner i Sydafrika,
- 174 miljoner till länderna i Latinamerika och Asien.

- Utbetalningarna uppgick till **35,2 miljarder**. 60 % av dessa utbetalningar gjordes i euro.
- De ca 340 projekt som utvärderades av banken **resulterade** i beviljade lån på **52,8 miljarder**.
- Upplåningen efter swappar uppgick till **38 miljarder**. Den genomfördes genom 219 obligationsemissioner i 14 olika valutor. Verksamheten på marknaden efter swappar genomfördes till 59 % i EUR, till 21,7 % i USD och till 16,4 % i GBP.
- Den 31 december 2002 uppgick utestående lån av egna medel och garantier till 234 miljarder. Den totala utestående upplåningen motsvarade 181,2 miljarder. **Balansomslutningen** uppgick till **220,7 miljarder**.
- EIF ⁽²⁾ upprätthöll sitt stöd till små och medelstora företags verksamhet genom att investera ca **470 miljoner** i kapitalandelar i **riskkapitalfonder** samt bevilja ca **1,23 miljarder** i **garantier**.

EIB:s utbetalningar, tecknade avtal och beviljade finansieringar (1998 - 2002)

⁽¹⁾ Om inte annat anges uttrycks beloppen i denna verksamhetsberättelse i euro.

⁽²⁾ Läsaren kan komplettera EIB-gruppens verksamhetsberättelse genom att också läsa EIF:s årsredovisning som finns på fondens webbplats: www.eif.org.

På den CD-rom som medföljer broschyren finns all statistik för verksamheten under 2002 och för åren 1998-2002, liksom en förteckning över projekt som EIB-gruppen finansierade under året. Dessa uppgifter återfinns också under kapitlet "publikationer" på EIB:s webbplats www.eib.org.

Bankens verksamhetsplan 2003-2005

Den årliga verksamhetsplanen (VP) utarbetades för första gången på initiativ av bankens råd i juni 1998 och är ett strategidokument som godkänts av bankens styrelse och som gör det möjligt att fastställa en övergripande politik på medellång sikt (tre år), liksom operativa prioriteringar när det gäller de uppgifter som banken tilldelats av bankens råd.

Verksamhetsplanen omfattar en treårsperiod och är central för det arbete som bankens personal utför, men där de strategiska framtidsutsikterna kan anpassas under perioden för att ta hänsyn till nya mandat och förändringar i den ekonomiska miljön. Bankens verksamhetsplan 2002-2004 utgjorde underlag för den rapport som styrelsen tillställde bankens råd om den senaste utvecklingen för bankens verksamhet och hur verksamheten troligen kommer att utvecklas, som förberedelse inför beslutet om höjningen av bankens kapital från och med den 1 januari 2003.

Bankens verksamhetsplan 2003-2005 godkändes av bankens styrelse i december 2002 och är den första verksamhetsplan som baseras på det strategiska ramverk, som angavs av bankens råd i juni 2002. I denna verksamhetsplan ges fortsatt prioritet till **utlåningsverksamhet som uppfyller följande mål:**

- Regional utveckling och ekonomisk och social sammanhållning inom EU (bankens viktigaste prioritering).
- Genomförande av Innovation 2000-initiativet (i2i).
- Miljöskydd och -förbättring.
- Förberedelse av kandidatländernas anslutning.
- Stöd till EU:s politik för utveckling och samarbete med partnerländerna.

Förutom dessa huvudprioriteringar förtydligar också verksamhetsplanen att gruppens finansiella stöd fortsatt ges till små och medelstora företag, transeuropeiska nät och övrig infrastruktur samt för projekt inom sektorerna utbildning och hälsa.

Utlåningen fortsätter också att återspegla bankens bemötande vid oförutsedda händelser, som översvämningarna i mitten av 2002 i delar av Centraleuropa och i södra Frankrike samt föroreningarna av kusten i nordvästra Spanien.

EIF kommer att fortsätta att koncentrera sitt stöd till små och medelstora företag genom att tillhandahålla riskkapital och garantier via specialiserade finansiella mellanhänder. Dessutom ämnar EIF att utveckla nya finansiella instrument och utvidga mandaten som den förvaltar för att utveckla sitt stöd ytterligare.

I samband med att styrelsen godkände verksamhetsplanen 2003-2005, godkände den också ett globalt **upplåningsmandat** för 2003 på upp till 42 miljarder, vilket är det belopp som behövs för att täcka det högsta planerade finansieringsbehovet på ett betryggande sätt. Vid behov kan beloppet komma att revideras.

Strategiplan och balanserad resultattavla

Systemet för **strategiplanen och den balanserade** resultattavlan som infördes 2001 i banken, stärkte den övergripande planeringsfunktionen. Under 2002 förbereddes bankens inriktningar för planeringen och budgeten för 2003 samtidigt i ett enhetligt förfarande, som gjorde det möjligt att identifiera på ett tidigt stadium nya prioriterade områden för tilldelning av ytterligare tillgängliga resurser under det kommande året samt befintliga huvudverksamheter som behöver något ytterligare resurstöd. Följande prioriterade initiativ identifierades:

- Förberedelse inför anslutningen/utvidgningen.
- Genomförande av MED/FEMIP-mandatet för Medelhavsområdet.
- Genomförande av mandatet för AVS/ULT-investeringsanslaget.

Styrelsen

EIB-gruppens aktivitet år 2002

Bidrag till en balanserad utveckling av unionen

Att verka till förmån för ekonomisk och social sammanhållning i unionen var den huvuduppgift, som banken tilldelades genom Romfördraget och som bekräftades av Europeiska rådet i Amsterdam (juni 1997), och det är fortfarande den första av verksamhetsplanens prioriterade målsättningar.

Banken har ett nära samarbete med kommissionen, som bland annat kompletterar effekten av budgetanslagen, för att maximera effektiviteten i de två institutionernas möjligheter att agera. I detta sammanhang bör understrykas samfinansieringen av banken och kommissionen av operativa regionalprogram, som är berättigade inom gemenskapens stödram 2000-2006. Under 2002 omfattade sådana transaktioner regionerna i Italien (Puglia, Emilia-Romagna) och Spanien (Andalusien, Kantabrien, Asturien).

Genom att selektivt inrikta investeringarna till de sektorer och regioner som har de största behoven, har banken under senare år fortsatt att avsätta ett betydande belopp av sin finansiering till utvecklingen av de mindre gynnade områdena, samtidigt som denna insats förlikas med det övergripande målet om tillväxt mätt i låneverksamheten inom unionen.

12,5 miljarder i individuella lån till regional utveckling i unionen

Under 2002 beviljade EIB 12,5 miljarder i individuella lån till projekt som bidrar till att utveckla regioner med eftersatt ekonomi eller som har struktursvårigheter (mål 1- och mål 2-områden). Regionerna inom mål 1-området erhöll 6,5 miljarder i individuella lån. De huvudsakliga mottagarna är de östra delstaterna i Tyskland (1,9 miljarder), sammanhållningsländerna Spanien, Portugal, Irland och Grekland (5,6 miljarder) och Mezzogiorno i Italien (392 miljoner).

Utöver denna verksamhet som direkt stödjer utvecklingen i de fattigaste regionerna, har banken medverkat i finansieringen av några projekt som delvis eller indirekt bidrar till utvecklingen av dessa områden, men som inte har tagits upp under denna rubrik. Detta gäller exempelvis för inköpet av kommunikationssatelliter i Spanien som

täcker hela det spanska territoriet, den europeiska järnvägslinjen LGV-Est i Frankrike som passerar genom Champagne och Lorraine, samt moderniseringen av vagnparken i Italien, där mer än en tredjedel är avsedd för järnvägslinjerna i Mezzogiorno.

Verksamhet som omfattar flera sektorer inom mål 1-områden

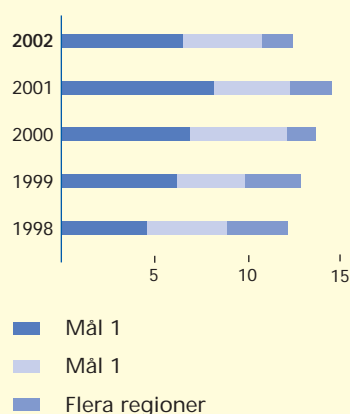
Transportsektorn är den sektor som får mest stöd i mål 1-områdena, med över 30 % av finansieringen. De finansierade projekten bidrar till att minska effekterna av att regionerna är avlägset belägna och förbättra de interna förbindelserna, och hjälper på så sätt till i den fysiska integrationen av avlägsna regioner eller de som har struktursvårigheter.

Moderniseringen av stadsinfrastruktur motsvarar mer än 18 % av lånen. Lån till industri- eller tjänsteverksamhet uppgick till 15 %.

Regional utveckling i unionen

Individuella lån

1998-2002: 66 miljarder

Slutligen gick ca 7 % av finansieringen till utbildning och hälsa, vilket tydligt visar bankens strävan efter att i dessa mindre gynnade områden utveckla utbildnings- och hälso-tjänster på en nivå som kan jämföras med den i mer utvecklade regioner, och på så sätt främja lika tillgång till den mest avancerade pedagogiska tekniken och sjukvården för alla i unionen.

Effekten av de globala lånen

Genom sina kreditlimiter till förmån för banker eller finansinstitut stödjer EIB små och medelstora företag, mindre infrastruktur av lokalt intresse och små miljöinvesteringar. Även om de globala lånen omfattar många målsättningar bidrar de också till att främja regional utveckling. För 2002 är bedömningen att tecknade lån ur de globala lånen i unionens mindre gynnade områden uppgick till ca 7,3 miljarder, varav hälften i mål 1-områden.

I detta sammanhang fullföljde EIB sin politik att diversifiera intermediärbanker genom att välja partner som har en stark regional förankring, i synnerhet i Italien, Förenade kungariket, Österrike och östra Tyskland.

Integration av kandidatländerna

För att i förväg kunna utjämna de regionala skillnaderna mellan kandidatländerna och nuvarande unionen, har EIB kraftigt ökat sin utlåning till de länder som kommer att bli medlemmar i unionen, genom att tillämpa samma urvalskriterier för projekt vad gäller deras målsättningar, i synnerhet regional utveckling. Under 2002 uppgick de individuella lånen till totalt 3,1 miljarder. Polen tilldelades 28,7 %, Tjeckien 27,3 %, Ungern 12,6 % och Rumänien 11,3 %.

De sektorer som erhöll mest stöd var transporter (53 %), stadsinfrastruktur och andra infrastruktursatsningar (21 %) samt energi (9 %). Finansieringen i utbildnings- och hälsosektorn ökade betydligt (230 miljoner jämfört med 75 miljoner under 2001).

Cirka 500 miljoner i globala lån kommer också att bidra till att finansiera små och medelstora företag och mindre infrastruktur av lokal omfattning.

Regional utveckling i unionen Sektorvis fördelning av individuella lån (2002)

	(miljoner euro)	
	Belopp	%
Energi	2 086	17
Kommunikation	4 281	34
Vattenhantering och diverse	1 071	9
Stadsförnyelse	2 221	18
Industri, jordbruk	1 216	10
Utbildning, hälsa	873	7
Övriga tjänster	705	6
Totalt individuella lån	12 452	100
Globala lån	7 300	

Finansiering av investeringar och sysselsättning

Investeringar på infrastrukturuområdet

- **Sysselsättning under uppbyggnadsperioden:** Infrastruktur och andra fasta anläggningstillgångar ökar efterfrågan på arbetskraft under uppbyggnadsperioden. Input-output-modeller visar att en investering på 1 miljard euro i byggnation och anläggningar direkt leder till att det skapas sysselsättning motsvarande ca 20 000 personår, genom att endast öka efterfrågan av arbetskraft. Genom denna effekt på efterfrågan skapar bankens årliga utlåning till infrastruktur, som uppgick till i genomsnitt 19 miljarder euro årligen under de senaste fem åren, **380 000 arbetstillfällen under uppbyggnadsfasen**. Effekten kan vara större om man beräknar att de EIB-finansierade projekten också inbegriper medel från andra källor än EIB och att investeringarnas bidrag till att skapa sysselsättning tenderar att vara högre i de relativt mer eftersatta områdena där EIB fokuserar sina insatser.
- **Sysselsättning under den operativa fasen:** Utöver investeringarnas bidrag till att skapa sysselsättning är det långsiktiga förhållandet mellan de två beroende av det investerade kapitalet och förhållandet mellan kapital och arbetstillfällen. Om mer investeringar leder till ett större investeringskapital, skulle detta också leda till permanent högre sysselsättning. Det beräknas generellt att det i genomsnitt skapas 8 000 till 10 000 arbetstillfällen för varje 1 miljard euro i kapital. Men då ekonomin blivit alltmer kapitalintensiv över åren är det marginella innehållet av arbetskraft av mer kapitalinvesteringar troligen lägre än denna siffra. Det kan dock finnas en ytterligare effekt på sysselsättningen genom att investeringar i offentlig infrastruktur kan ha stor multiplikatoreffekt på skapandet av sysselsättningen, genom deras inverkan på investeringar i den privata sektorn.

Små och medelstora företags investeringar

Små och medelstora företag står för större delen av de arbetstillfällen som skapas inom EU. Det finns emellertid studier som visar att små och medelstora företags tillväxt är begränsad av tillgången till likvida medel. Offentliga ingripanden syftar till att underlätta tillgången till finansiering. EIB arbetar för att underlätta finansieringen av små och medelstora företag genom två olika kanaler.

För det första genom att öka finansieringen genom globala lån som vidareförmedlas av finansinstitut. Under 2002 ställdes mer än 6,2 miljarder euro till förfogande i globala lån till små och medelstora företag. Om man antar att förhållandet mellan arbetstillfällen och kapital i tillverkningsindustrin är i storleksordningen 8 000 arbetstillfällen per investerad miljard euro och om man beaktar att finansieringen ur globala lån motsvarar i genomsnitt 45-50 % av den externa finansieringen för de små och medelstora företagens investeringar, bidrog det totala värdet för små och medelstora företags investeringar, som delfinansieras ur EIB:s globala lån under 2002 till att **bevara eller skapa 95 000-100 000 hållbara arbetstillfällen**.

Det andra sättet som EIB-gruppen använder för att stödja små och medelstora företag är i form av eget kapital och garantier. Detta genomförs av Europeiska investeringsfonden (EIF). I slutet av 2002 har totalt 2,5 miljarder euro investerats av EIF i 184 riskkapitalfonder, vilket bidrog till att säkra cirka 10 miljarder i investeringar i eget kapital i små och medelstora företag i Europa. Dessutom tillhandahölls ytterligare 4,5 miljarder euro i garantier för låneportföljer för små och medelstora företag, som innehas av banker, vilket främjar cirka 100 000 små och medelstora företag. En sådan riskdelning hjälper till att överbrygga bankernas kreditrestriktioner och möjliggöra utlåning till innovativa företag. Hur dessa riskkapital- och garantiåtgärder påverkar sysselsättningen kan bara utvärderas korrekt när resultatet av samtliga genomförda investeringar kan mätas.

Innovation 2000-initiativet

Innovation 2000-initiativet inrättades av EIB-gruppen för att stödja Lissabon-strategin, som fastställdes av Europeiska rådet i mars 2000 och som syftar till att säkerställa utvecklingen av en innovations- och kunskapsbaserad ekonomi i Europa.

Innovation 2000-initiativet fördelas på fem ekonomiska sektorer och tillhandahåller:

- EIB:s medel- och långfristiga lån (eventuellt i form av lån med delad risk eller strukturerade lån), och
- EIF:s förvärv av kapitalandelar i riskkapitalfonder, som bidrar med eget kapital i form av riskkapital till små och medelstora företag.

Forskning och utveckling (FoU)

Under 2002 investerade EIB 2,1 miljarder i 15 FoU-projekt i 6 av unionens länder och ett internationellt samarbetsprojekt av all-europeisk omfattning, som delvis var lokaliserat i Schweiz: partikelacceleratorn vid CERN i Genève. Merparten av projekten genomfördes av den privata sektorn på områdena elektroniska komponenter, metallurgi, optik, bioteknologi, flygteknik och telekommunikation. Med dessa lån uppgår EIB:s sammanlagda finansiering av FoU till 3,9 miljarder sedan 2000.

För övrigt fortsätter EIF:s investeringsstrategi att prioritera finansieringen av fonder som investerar i företag efter forsknings- och utvecklingsstadiet. I detta sammanhang har EIF speciellt beviljat en åtgärd för Europeiska molekylärbiologilaboratoriet i Heidelberg under 2002. EIF:s investeringar på området biovetenskap uppfyller helt konkurrenskraftsrådets omsorg, som i november 2002 betonade vikten av att förstärka finansieringen av bioteknologi i Europa.

Vid tidpunkten för lanseringen av det sjätte ramprogrammet för forskning i november 2002, förstärkte EIB och kommissionen sitt samarbete i syfte att främja en ökning av investeringar i FoU inom unionen så att de 2010 närmar sig 3 % av gemenskapens BNP,

som är ett av målen som fastställdes av Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002).

Utveckling av små och medelstora företag och företaganda

EIF har satsat 472 miljoner i 36 riskkapitalfonder, vilket gör att EIF:s totala investeringsportfölj uppgår till mer än 2,5 miljarder i 184 fonder. Sammanlagt har närmare 10 miljarder investerats i kapitalandelar i över 1 800 små och medelstora företag.

Åtagandena till förmån för regionala fonder och en fond med verksamhet i flera kandidatländer fortsatte att mobilisera en stor del av medlen. EIF har investerat totalt 75 miljoner i kandidatländerna.

Samtidigt bör också nämnas förvärven av kapitalandelar i 8 alleuropeiska riskkapitalfonder som verkar i flera länder och som bidrar till uppkomsten av en europeisk riskkapitalmarknad.

Trots en avsevärd tillbakagång på marknaden har EIF lyckats att upprätthålla en hög nivå på kapitalinvesteringarna, som motsvarar i storleksordningen 20 % av den totala sektorn i Europa.

Tekniknätverken (informations- och kommunikationsteknologi)

Informations- och kommunikationsteknologi har erhållit 366 miljoner i lån från EIB

under 2002 i Belgien, Spanien, Grekland och Slovenien. Finansierade nät avsåg framförallt överföringen via fiberoptikkabel (Belgien, Spanien), mobiltelefoner i eftersatta områden (Grekland, Slovenien) och uppskjutningen av en spansk satellit.

Stärka humankapitalet

Under 2002 investerade EIB 987 miljoner i elva projekt inom utbildningssektorn och två projekt i hälsosektorn i östra Tyskland, Österrike, Spanien och Finland samt i fyra kandidatländer (Ungern, Tjeckien, Cypern och Turkiet). De omfattar huvudsakligen infrastruktur för högre utbildning och universitet samt ett program för renovering av och teknisk utrustning i sjukhus i Syrien och Oberösterreich i Österrike. Dessa projekt är belägna i regionala utvecklingsområden och främjar den berörda befolkningens

tillgång till de mest avancerade utbildnings- och sjukvårdsmetoderna.

Spridning av innovation: Innovation 2000-initiativet för den audiovisuella sektorn

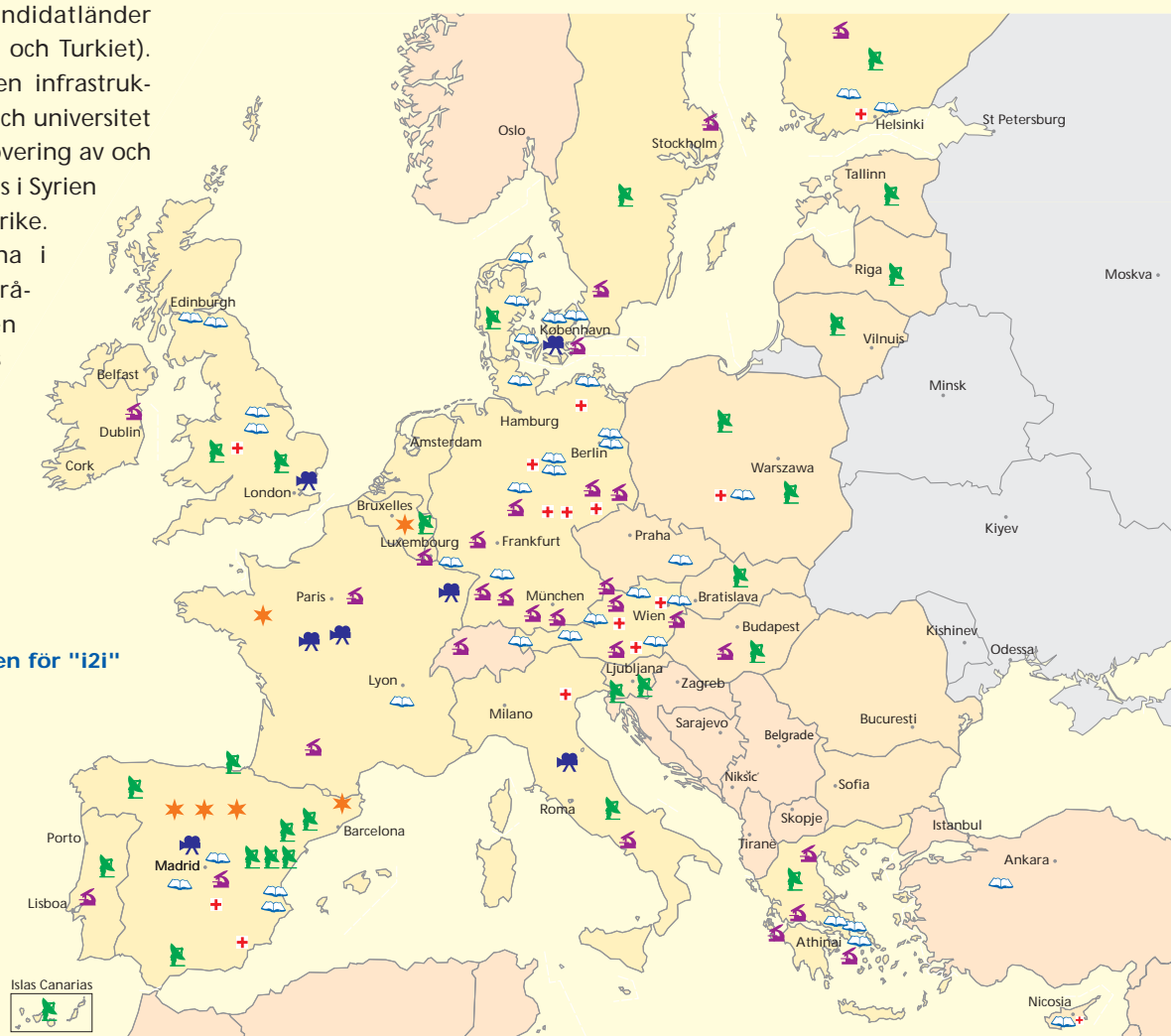
Under 2002 finansierade EIB ett belopp på 146 miljoner för det nya TV-centrumet Arte (produktion, digitalisering och sändning) i Strasbourg, samproduktionen av TV-program av BBC Worldwide och finansieringen av filmer och renove-

ringen av biografialonger genom två specialiserade mellanhänder i den audiovisuella sektorn i Spanien (ICF) och i Italien (BNL-Audiovisual). Med dessa lån uppgick EIB:s teknade lån i den audiovisuella sektorn till 394 miljoner per den 31 december 2002.

EIF investerade ca 66 miljoner i fyra all-europeiska riskkapitalfonder eller som är belägna i Frankrike och Spanien, vilka är specialiserade på att stärka små och medelstora företags eget kapital inom

EIB-finansiering inom ramen för "i2i" 2000-2002

- FoU
- IKT
- Utbildning
- Hälso
- Audiovisuella
- sektorn

den audiovisuella sektorn. Dessa åtgärder uppgår till totalt 119 miljoner sedan "Innovation 2000-initiativet" introducerades och

omfattar EIF:s förvärv av kapitalandelar i 10 riskkapitalfonder, som är verksamma inom den audiovisuella sektorn.

Innovation 2000-initiativet: Framtidsutsikter för 2010

I slutet av 2002 uppnådde EIB-gruppen praktiskt taget målsättningarna som Europeiska rådet angav i Lissabon. Under två och ett halvt år har EIB-gruppen beviljat en investeringsvolym på närmare 17 miljarder (14,4 miljarder från EIB och 2,5 miljarder från EIF) för cirka 300 transaktioner, som är av intresse för samtliga av unionens medlemsländer och de tio kandidatländerna. Totalt uppgår de tecknade lånen till 10,8 miljarder (varav mer än 3,6 miljarder under 2002) och volymen av EIF:s förvärvade kapitalandelar uppgår till mer än 2,5 miljarder (varav 471,5 miljoner under 2002).

Även om programmet börjar närma sig slutet i mitten av 2003 vad beträffar dess tidslängd på tre år, som ursprungligen fastställdes av bankens styrelse, så är det fastställda målet för Lissabonstrategin fortsatt giltigt. Detta bekräftades av Europeiska rådet i Stockholm (mars 2001) och i Barcelona (mars 2002). **Följaktligen fortsätter finansieringen av innovation att vara en av bankens viktigaste prioriteringar fram till 2010.**

Resultaten från verksamheten inom ramen för "Innovation 2000-initiativet" visar på att EIB har kunnat bemöta en verklig ekonomisk efterfråga, genom att bidra med en brett utbud av finansiella produkter. På så sätt har gruppen prioriterat investeringar som resulterar i en kunskapsöverföring till mindre utvecklade områden och vilket utgör mervärdet av dess insats:

- **Regional utveckling:** 66 % av finansieringen avser projekt som främjar tillgång till högteknologi för unionens mindre gynnade regioner och kandidatländerna. Framförallt gäller det projekt inom utbildning och hälsa samt tekniknätverk.
- **Innovativt innehåll:** Sedan 2000 har det innovativa innehållet i de projekt som finansieras ökat kraftigt: forsknings- och utvecklingsprojekt (FoU) särskilt de som avser biovetenskap motsvarade 59 % av de beviljade lånen under 2002. Utbildningsprojekt (26 % av lånen under 2002) som har ett stort innehåll av innovation antingen genom användningen av informations- och kommunikationsteknologi (e-lärande) eller genom tillämpningen av forskningsresultat från grundforskning (universitet och universitetssjukhus). Projekten som realiserar informations- och kommunikationstekniknät (10 % av lånen under 2002) har antagits antingen tack vare deras stora effekt på den regionala utvecklingen eller deras roll i att sprida innovation (tillämpad digitalteknik i produktionen och distributionen av audiovisuella verk).
- **Sektorvis fördelning:** Fördelningen mellan de olika sektorerna inom "Innovation 2000-initiativet" har även utvecklats. Medan projekten under utvärdering under 2000 huvudsakligen avsåg telekommunikation (59 % under 2000), var den sektorvisa fördelningen för godkända projekt i slutet av 2002 följande, i fallande ordning: utbildning/e-lärande (43 %), FoU (39 %), tekniknätverk (10 %) och spridning av innovation/den audiovisuella sektorn (8 %).

Skydda miljön

Miljöskydd och -förbättring hör till de viktigaste prioriteringarna för EIB:s verksamhet. I själva verket har banken fastställt som målsättning att avsätta mellan en fjärdedel och en tredjedel av totalbeloppet för bankens individuella lån i Europeiska unionen och i kandidatländerna till förmån för projekt som skyddar eller förbättrar miljön. Siffrorna för 2002 respekterar mer än väl detta mål, där andelen av dessa lån uppgick till 44 % i unionen och 41 % i kandidatländerna.

Som en offentlig bank i unionens tjänst har EIB också ambitionen att främja Europeiska unionens miljöpolitik genom att förverkliga de nya strategierna, som gynnar genomförandet av de internationella åtaganden som ingåtts av unionen, i synnerhet:

- Minskningen av utsläpp av växthusgaser.
- Främjandet av förnybara energikällor.
- Unionens bidrag till förmån för initiativ i vattensektorn, som introducerades vid världstoppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg.

Samarbete med kommissionen

I maj 2002 ingick EIB och kommissionen ett samarbetsavtal, som är avsett att öka effektiviteten i deras respektive insatser, för att underlätta det praktiska genomförandet av unionens åtaganden på miljöområdet.

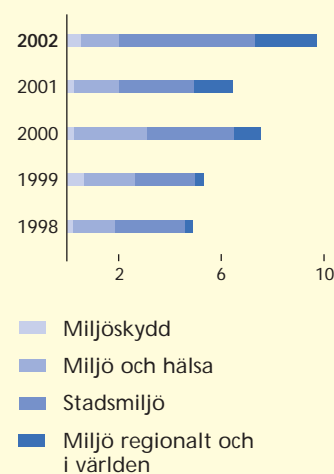
I detta sammanhang stödjer EIB unionens politik när det gäller klimatförändringar, särskilt genom sina lån till projekt som bidrar till en mer rationell energianvändning, exempelvis kraftvärme, effektivitet inom industrin, kollektivtrafik eller utnyttjande av förnybara energikällor.

I övrigt deltar EIB i unionens initiativ "Water for Life" för att bidra till förverkligandet av Förenta Nationernas

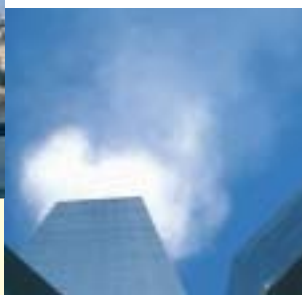
utvecklingsmål för det nya årtusendet inom sektorerna vattenförsörjning och vattenrening, som betonades efter världstoppmötet i Johannesburg.

Slutligen samverkar EIB och Europeiska kommissionen i sina finansieringar, särskilt i kandidatländerna, partnerländerna i Medelhavsområdet och AVS-länderna. Synergierna mellan bankens lån och kommissionens stöd har en avgörande betydelse för att säkerställa en önskad investeringsvolym och en rationell överföring av miljökunskap. Banken agerar dessutom som rådgivare till kommissionen vid utvärderingen av projekt som finansieras ur unionens budgetmedel av sammanhållningsfonden och ISPA (strukturpolitiskt föranslutningsinstrument).

Miljö och livskvalitet
Individuella lån
1998-2002: 32 miljarder

2002: ett rekordår

Under 2002 uppgick EIB:s individuella lån till förmån för miljöprojekt i **Europeiska unionen** till 9,3 miljarder (dvs en ökning på 56 % jämfört med 2001). Banken lånade dessutom ut ytterligare 1,8 miljarder till mindre initiativ till förmån för miljöskyddsprojekt som genomförs av små och medelstora företag och lokala myndigheter inom ramen för globala lån. Kollektivtrafik (2,5 miljarder) och vattensektorn (1,4 miljarder) erhöll en betydande del av EIB:s lån. Inom vattensektorn har bankens finansiering spelat en avgörande roll och möjliggjort för ett flertal medlemsstater att anpassa sig till EU:s miljölagstiftning, som utgör det främsta skälet till investeringar i denna sektor.

I kandidatländerna uppgick individuella lån till förmån för miljöprojekt till 1,3 miljarder och omfattade framförallt följande sektorer. Återuppbyggnadsarbetena efter skadorna som orsakades av översvämningarna (460 miljoner), som drabbade Polen, Tjeckien och Slovakien under augusti 2002 var ett prioriterat område för EIB:s ingripanden. Förbättring av stadsmiljön, vilket inbegriper kollektivtrafik, stadsförnyelse och sociala bostäder, erhöll också en betydande

Miljö och livskvalitet i unionen

Individuella lån 2002

	(miljoner euro)
	Totalt
Miljöskydd	538
Miljö och hälsa	1 458
Stadsmiljö	5 339
Miljö regionalt och i världen	2 394
Totalt individuella lån	9 264*

* Eftersom vissa projekt kan tillhöra flera delmål, kan de olika rubrikerna inte slås ihop

finansieringsvolym (311 miljoner), sektorerna vatten och avloppsrening (165 miljoner), avfallshantering (138 miljoner) samt energibesparing och diversifiering av energikällor (110 miljoner). Under de kommande åren kommer banken att stödja kandidatländernas anpassning till unionens miljönormer, genom att mobilisera betydande belopp.

Miljörapport 2001-2002

EIB publicerade sin första miljörapport i februari 2003, i vilken beskrivs bankens avsatta medel för detta prioriterade mål, dess strategi för att bemöta miljöproblemen och den senaste läneverksamheten till förmån för miljöskydd och stadsmiljö.

Rapporten kommer att utgöra en referens för de kommande versionerna. Den kommer också att utgöra underlag för miljödiskussionerna mellan EIB och intressenter för bankens verksamhet.

Rapporten finns tillgänglig på bankens hemsida www.eib.org

Främja miljöskydd i länderna utanför unionen

Mån om att ta tillvara synergierna mellan de olika finansieringskällorna som finns tillgängliga, samordnar EIB sin insats i länderna utanför EU inte enbart med Europeiska kommissionen, men också med multilaterala och bilaterala finansinstitut samt med banksektorn och affärskretsar. Detta resulterar i att många projekt på miljöområdet samfinansieras.

I västra Balkan deltar EIB i återuppbyggnadsarbetet efter kriget och fortsätter för närvarande att utvidga tillämpningsområdet för sina finansieringar till förmån för infrastruktur, för att på så sätt inkludera projekt som är förknippade med vatten och andra miljösektorer, som exempelvis skydd av Donaus flodområde och avloppshantering i de stora städerna. Banken samordnar för närvarande en studie som är av stor betydelse för miljöförvaltningen av Adriatiska havet och deltar i arbetsgruppen för Donau-Svarta havet, som inrättades av Europeiska kommissionen.

I partnerländerna i Medelhavsområdet har miljön erhållit 95 miljoner för vattenrening i 7 marockanska städer, investeringar för att minska industrins luftföroreningar i Tunisien och återuppbyggnaden i storstadsområdet Alger efter översvämningarna. Miljön återfinns bland prioriteringarna för "Investeringsfaciliteten för Europa-Medelhavsområdet" (FEMIP), som lanserades i oktober 2002 för att främja den europeiska utvecklingen samt politiska och sociala stabiliteten i regionen. Bland verktygen som är avsedda att stödja detta mål bör nämnas räntesubventio-

nen på 3 %, som finansieras ur unionens budget, och programmet för tekniskt bistånd till Medelhavsområdet (METAP), vilket bidrar till att identifiera och utarbeta miljöprojekt.

I AVS-länderna uppgick finansieringen till 35 miljoner för vattenhanteringsnät på Jamaica och Mauritius. För att främja denna typ av projekt åtföljs EIB:s lån av en räntesubvention, som finansieras tack vare budgetmedel från medlemsstaterna. Investeringsanslaget som förutses i Cotonou-avtalet kommer att erbjuda EIB nya möjligheter att bidra till miljöskydd, i synnerhet för att uppnå målen som har fastställts inom ramen för initiativet "Water for Life".

I Ryssland finansierar EIB två projekt som gäller sektorn vatten och vattenrening i Sankt Petersburgsområdet och Kaliningrad inom ramen för ett speciellt utlåningsmandat på 100 miljoner, som tilldelades banken av bankens råd efter Europeiska rådets möte i Stockholm i mars 2001. Under rubriken "Miljöpartnerskapet för den nordliga dimensionen" undertecknade EIB och Ryssland i december 2002 ett ramavtal som gäller allokeringen av och föreskrifter för bankens lån.

Förbereda unionens framtida medlemsstater

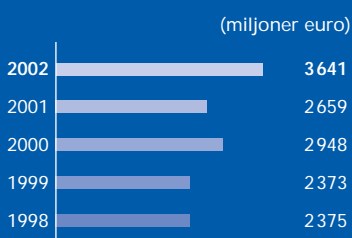
Sedan 1990 har EIB beviljat över 20 miljarder i lån i kandidatländerna: 19,7 miljarder i länderna i Centraleuropa och 786 miljoner på Cypern och Malta. Banken är den största externa finansieringskällan i de framtida medlemsstaterna med beviljade lån som uppgick till 3,6 miljarder under enbart 2002, vilket är en avsevärd ökning jämfört med 2001 (2,7 miljarder).

I dessa länder prioriterar banken de projekt som möjliggör för kandidatländerna att anpassa sig till unionens gällande politik och normer. Banken agerar inom ramen för:

- Utlåningsmandatet, tillsammans med specifika garantiåtgärder kopplade till gemenskapsbudgeten, som ger tillstånd att låna ut upp till 8,68 miljarder under perioden 2000-2006.
- Den treåriga förmedlemskapsfaciliteten som omfattar 8,5 miljarder (2000-2003) och som inrättats på bankens eget initiativ och på dess egen risk, och som inte omfattas av gemenskapsgarantin.

Sedan 2002 tillämpar banken samma målsättningar, utvärderingskriterier och politik för riskhantering för projekt i kandidatländerna som för transaktioner i unionens nuvarande medlemsstater.

Kandidatländerna 1998-2002: 12 miljarder

Förbättring av miljön

De framtida medlemsstaterna måste stödja en intensiv investeringsinsats för att anpassa sig till unionens normer vad beträffar miljöskydd. Genom sin utlåning stödjer banken denna utveckling, dels genom kollektivtrafikprojekt och regionala projekt, som bidrar till minskade luftföroreningar och en förbättrad livskvalitet, och dels genom ett ökande antal vattenreningssystem i stora städer. Totalt 1,3 miljarder, dvs 36 % av de beviljade lånen i dessa länder, tillhandahölls under 2002 till förbättring av miljön, för både miljöskydd och stadsmiljön.

Samfinansieringen av projekt som gäller transport och miljö, och som inbegriper lån från EIB och stöd från Europeiska kommissionen inom ramen för sitt ISPA-program, går framåt i önskad takt.

Solidariskt stöd till regionerna som drabbades av översvämningarna

I slutet av augusti 2002 inrättade EIB snabbt ett ramavtal för katastroflån på upp till 1 miljard, som avsattes för återuppbyggnad efter de avsevärda skadorna från översvämningarna i Elbes flodområde i östra Tyskland, Tjeckien och Österrike. Inom denna ram beviljades 400 miljoner i finansiell katastrofhjälp till Tjeckien under 2002.

För övrigt är banken beredd att finansiera andra återuppbyggnadsarbeten och investeringar för att förhindra stigande vattennivåer.

Förstärkt och diversifierat stöd till små och medelstora företag

EIB har ökat och diversifierat sina lån inom sektorn små och medelstora företag för att

Mål för 2004 och därefter?

Under våren 2004 välkomnar Europeiska unionen tio nya medlemsstater. Vid Europeiska rådet i Köpenhamn (11-12 december 2002) bekräftade unionen sin målsättning att välkomna **Bulgarien och Rumänien** under 2007. Stödet inför anslutningen av dessa två länder kommer att se en kraftig ökning under åren 2004-2006, vilket kommer att stödjas av utlåning från banken.

Dessutom fastställde samma Europeiska råd principen om en snabb inledning av anslutningsförhandlingarna med **Turkiet** om detta land, som är ett kandidatland efter Europeiska rådets möte i Helsingfors (december 1999), uppfyller "Köpenhamnskriterierna" vid utvärderingen som planeras äga rum i slutet av 2004.

Turkiet har sedan 2001 funnits med i förteckningen över länder som är berättigade till att erhålla finansiering under bankens treåriga föranslutningsfacilitet. Samtidigt är landet fullt ut del av "Barcelonaprocessen", som stödjer förhållandet mellan Europeiska unionen och Medelhavsländerna.

Bankens verksamhet i Turkiet genomförs således inom ramen för flera av EIB:s utlåningsmandat för Europa-Medelhavsområdet: Euromed II (som löper ut i slutet av 2007), Investeringsfaciliteten för Europa-Medelhavsområdet (som löper ut i slutet av 2004), TERRA-faciliteten som inrättades efter jordbävningarna i september 2001 och ett speciellt åtgärdsprogram för att förbereda tullunionen (som löper ut i slutet av 2004).

För övrigt kan Turkiet dra fördel av den nya "Investeringsfaciliteten för Europa-Medelhavsområdet" (FEMIP) (se sidan 24).

Som kandidatland och medlem i partnerskapet för Europa-Medelhavsområdet är Turkiet garanterad stöd från EIB för att främja moderniseringen av dess ekonomi och förbereda dess integration. I detta avseende ger landets geografiska läge och dess befolkning en särskild roll för Turkiet i "unionens vänkrets som sträcker sig från Svarta havet till Medelhavets södra stränder" som Romano Prodi påminde om i sitt avslutningsanförande vid Europeiska rådet i Köpenhamn.

stödja sina partnerbankers avsevärda framsteg vad gäller att finansiera de allra minsta småföretagen. Den genomsnittliga EIB-finansieringen för investeringar genomförda av små och medelstora företag under det senaste året

ligger kring 600 000 euro per projekt, medan den var 1,4 miljoner året innan.

Under 2002 möjliggjorde de pågående globala lånen (233 miljoner) finansieringen av cirka 380 små och medelstora

projekt och EIB beviljade till sina bankpartner närmare 500 miljoner i tilläggsfinansiering för de nya globala lånen.

Framväxten av en sektor som består av konkurrenskraftiga små och medelstora företag i de framtida medlemsländerna utgör en viktig etapp på vägen mot en konvergens av de nuvarande och framtida medlemsstaternas ekonomier. EIB samarbetar således med Europeiska kommissionen för att lansera en ny finansieringsordning för små och medelstora företag ("SME-Finance Facility"). Inom ramen för detta partnerskap ställer kommissionen till förfogande 30 miljoner i icke-återbetalningspliktigt stöd och banken tillhandahåller 300 miljoner i form av kreditlimiter till utvalda banker i regionen.

EIF spelar också en allt viktigare roll i finansieringen av högteknologiska företag i de framtida medlemsstaterna. Under förra året förvärvade EIF kapitalandelar i "Genesis Private Equity Fund" i Prag och utvidgade genom detta sin geografiska täckning till Tjeckien och Slovakien. Detta har lett till att EIF nu har förvärvat kapitalandelar i sex riskkapitalfonder i Centraleuropa och EIF:s totala investering i regionen uppgår till 75 miljoner.

I början av 2003 utvidgade EIF sitt fleråriga program för företagen ("MAP 2001-2005") till kandidatländerna (se kapitlet "EIB-gruppen i de små och medelstora företagens tjänst" på sidan 28).

Stöd till storföretagens direkta investeringar

Direkta investeringar i kandidatländerna som genomförs av storföretag i nuvarande EU utgör en avgörande faktor för moderniseringen av de berörda ekonomierna, i synnerhet genom överföringen av kunskap

om företagsledning och de teknologier som åtgärderna främjar.

För att kunna stödja sådana projekt har banken anpassat sitt utbud av finansiella produkter, genom att tillämpa samma kriterier i kandidatländerna för finansieringen av storföretagen som de som gäller inom unionen. EIB ställer således till förfogande ramavtal för lån eller finansiering av projekt, som kan vara i form av strukturerade lån eller med delad risk.

Sådana möjligheter har lett till identifieringen av flera investeringsprojekt. Redan nu är vissa transaktioner långt framåtskridna och ett projekt för tillverkning av kylskåp i en fabrik i Prags förorter har redan undertecknats under 2002.

Kandidatländerna Beviljade lån under 2002

	(miljoner euro)
Polen	1 083
Tjeckien	898
Ungern	515
Rumänien	383
Slovenien	202
Lettland	123
Bulgarien	87
Slovakien	80
Estland	50
<i>Centraleuropa</i>	<i>3 421</i>
Cypern	220
<i>Medelhavsområdet</i>	<i>220</i>
Kandidatländerna *	3 641

* varav förmedlemskapsfaciliteten:
3 141 miljoner

Forum 2002: "Imorgon utvidgas Europeiska unionen österut"

"Samtidigt som kandidatländerna förtjänar att bli medlemmar i unionen är utvidgningen oåterkalleligen på väg att lyckas", erinrade **Günter Verheugen**, ledamot av kommissionen, de 550 inbjudna deltagarna i EIB:s åttonde forum ⁽¹⁾ som ägde rum i Wien den 7 och 8 november 2002. Med resultatet i december 2002 i Köpenhamn från medlemskapsförhandlingarna var EIB-forumet särskilt aktuellt och uppmärksammades mycket av deltagarna, som kom från den politiska miljön, industrin och bankvärlden, såväl från Europeiska unionen som från kandidatländerna.

I sitt inledningsanförande belyste EIB:s president **Philippe Maystadt** de viktigaste inriktningarna för bankens verksamhet i kandidatländerna: stöd till infrastruktur, regional utveckling och i synnerhet utländska direkta investeringar, där den sistnämnda möjliggör både kapital- och kunskapsöverföring.

Vicepresidenterna **Ewald Nowotny** och **Wolfgang Roth** sammanfattade avslutningsvis debatterna, genom att samtidigt som de erkände de intensiva ansträngningarna för reform och modernisering som har genomförts i kandidatländerna, noterade de att vissa uppgifter återstår att slutföra för att stimulera direktinvesteringar. I synnerhet är det lämpligt att konsolidera regelverket och tillämpa de lagar som har antagits, minska överregleringen och byråkratiska hinder samt att anta ett tillvägagångssätt som är mer målmedvetet vad gäller omstruktureringen av företag. Företagen måste dessutom ha ett närmare samarbete med högskolor och universitet i sina regioner för att gynna skapandet av kompetenscentrum, som kan få fram en kvalificerad och dynamisk arbetskraft.

Bland talarna var kandidatländerna välrepresenterade med Resata-Vukosavljevic (Serbiens transportminister), Tudor Mitrea (Rumäniens transportminister) och Freyberg (Statssekreterare vid Polens ekonomiministerium), László (Ungerns finansminister), Isarescu (Rumäniens Centralbankschef), Tošovský (fd Centralbankschef i Tjeckien och ordförande för Institutet för finansiell stabilitet i Schweiz) och Wilhelm, styrelseledamot för Volkswagen i Slovakien.

Gästtalare vid den officiella middagen i Stadshuset i Wien var **Aleksander Kwasniewski**, Polens president. Efter att ha påmint om det delade Europa innan 1989, erinrade han om den inslagna vägen fram till dags dato och bekräftade att utvidgningen erbjöd det bästa tillfället att garantera säkerhet, tillförsikt, solidaritet och framåtskridande för hela kontinenten.

⁽¹⁾ För mera information gällande EIB-forumet, se EIB-bulletinen nr 112 eller www.eib.org/forum.

Günter Verheugen,
ledamot av Europeiska kommissionen
med ansvar för utvidgning

Pat Cox, Europaparlamentets
ordförande och Karl-Heinz Grasser,
Österrikes finansminister

Wolfgang Schüssel, österrikiske
förbundskanslern och Wolfgang Roth,
EIB:s vicepresident

Ewald Nowotny, EIB:s vicepresident
och Aleksander Kwasniewski,
Polens president

Philippe Maystadt, EIB:s president

Det nya finansiella Europa-Medelhavspartnerskapet

Under 2002 uppgick utlåningen i de tolv partnerländerna i Medelhavsområdet till ett rekordstort belopp på 1,6 miljarder, till vilket tillkommer verksamheten på Cypern och Malta som uppgick till 220 miljoner, och som bekräftade att banken är en viktig aktör i den ekonomiska utvecklingen och stabiliteten i regionen.

Dessa resultat uppnåddes trots att den ekonomiska miljön karakteriserades av de rådande politiska spänningarna i regionen. Resultaten understryker bankens avgörande roll, som fick en ny impuls av Europeiska rådet i Barcelona (mars 2002), för att återuppliva det finansiella Europa-Medelhavspartnerskapet. På bankens inbjudan sammanträffades finansministrarna för unionens femton medlemsländer och de tolv partnerländerna i Medelhavsområdet den 18 oktober 2002 i Barcelona för att inviga bankens nya investeringsfacilitet för Europa-Medelhavsområdet (FEMIP).

Medelhavsländerna
1998-2002: 6 miljarder

FEMIP: En ny dimension för EIB:s finansiering i partnerländerna

FEMIP utgör en viktig utveckling i det finansiella och ekonomiska samarbetet mellan unionen och partnerländerna i Medelhavsområdet. Prioriterade åtgärder är:

- utvecklingen av den privata sektorn, om det så gäller lokala företag eller direktinvesteringar av EU:s företag i partnerländerna i Medelhavsområdet,
- stöd till reformprocessen och privatisering av ekonomierna i partnerländerna i Medelhavsområdet, ett ökat stöd till regionala samarbetsprojekt och investeringar av social karaktär som utbildning, hälsa och miljö,
- tillhandahållandet av innovativa finansiella produkter, riskkapital och tekniskt stöd vid projektförberedelserna.

Ett av de mest utmärkande dragen för FEMIP är den stärkta förbindelsen med partnerländerna i Medelhavsområdet vid genomförandet av det stöd som EIB tillhandahåller till dem, tack vare en kommitté för samordning och ekonomisk dialog, i vilken unionens medlemsländer och mottagarländerna i Medelhavsområdet träffas två

gångar per år. Dessutom utvecklar banken närmare kontakter med initiativtagarna till projekten och lokala myndigheter i partnerländerna i Medelhavsområdet genom att öppna representationskontor i regionen. Det första av dessa representationskontor öppnas i Kairo under 2003.

De första transaktionerna under 2002 avsåg utvecklingen av den privata sektorn, vilket är investeringsfacilitetens viktigaste prioritering: finansiering av en bilfabrik i Turkiet samt de första privata cementfabrikerna i Tunisien och Algeriet. Dessutom har flera riskkapitalåtgärder genomförts, vilka avsåg förstärkningen av eget kapital i företag i Egypten och Algeriet.

De transaktioner som godkändes under 2002 utgör en del av finansieringarna till den privata sektorn och uppgick till mer än 30 %.

EIB genomför FEMIP i nära samarbete med samtliga aktörer som medverkar i utvecklingen av regionen: Europeiska kommissionen, europeiska bankvärlden och mottagarländerna, de multilaterala finansinstituten (Världsbanken, IFC, Afrikanska utvecklingsbanken, etc.) och bilaterala utvecklingsinstitut.

En verksamhet som tar hänsyn till en hållbar utveckling

Under 2002 utmärktes låneverksamheten till förmån för små och medelstora företag av den fortsatta finansieringen av infrastruktur till stöd för den ekonomiska utvecklingen (1 440 miljoner): produktion och distribution av energi, kommunikation, vattenhantering och miljön. I detta sammanhang bör lyftas fram lånen till återuppbyggnaden av infrastruktur i storstadsområdet Alger efter översvämningarna i november 2001 (45 miljoner), vattenrening i sju marockanska städer i landets norra och centrala delar (20 miljoner) samt viktiga distributionsnät för elektricitet i Marocko, Tunisien och Egypten.

Ett fyrtiotal finansiella mellanhänder som är etablerade i partnerländerna i Medelhavsområdet har samtidigt fått tillgång till EIB:s kreditlimiter för att finansiera små och medelstora företags eget kapital och investeringsprojekt. Dessa globala lån (313 miljoner under 2002) bidrar till utvecklingen av finanssektorn i de berörda länderna, genom att stärka deras tekniska och finansiella kapacitet. Deras verksamhet kommer att främjas inom ramen för FEMIP.

På området social infrastruktur (205 miljoner) finansierade EIB framförallt universitetet i Nikosia på Cypern, inrättandet av 6 800 skolklasser för dataundervisning i den turkiska grundskolan samt ett program för upprustning och utveckling av 18 sjukhus i Syrien.

Medelhavsländerna Beviljade lån 2002

	(miljoner euro)	
	Totalt	Egna medel varav riskkapital
Turkiet	561	6
Tunisien	290	
Algeriet	227	6
Egypten	225	25
Marocko	140	
Syrien	100	
Libanon	45	
Medelhavsområdet	1 588	37

*Invigning av FEMIP (från vänster till höger):
Pedro Solbes, ledamot av Europeiska kommissionen,
Jordi Pujol, President för Generalitat de Catalunya,
Rodrigo Rato, Spaniens ekonomiminister, Philippe
Maystadt, EIB:s president*

Samarbete med de övriga partnerländerna

Som komplement till sin verksamhet i partnerländerna i Medelhavsområdet deltar EIB aktivt i gemenskapens bistånds- och samarbetspolitik, som unionen bedriver i de övriga länderna utanför EU.

Västra Balkan

Under 2002 ökade EIB sin utlåning, som uppgick till närmare 425 miljoner (320 miljoner under 2001).

Lånen inriktades på området transport- och energinät (380 miljoner). Dessa projekt gör det dels möjligt att säkerställa sammankopplingen av nät mellan regioner och deras anslutning till unionens och kandidatländernas nät, och dels underlätta återställandet av anslutningen av elnätet, särskilt i Jugoslavien, till det i unionen för samordningen av elöverföringen (UCTE).

Utvecklingen av den privata sektorn (45 miljoner) har utmärkts av bankens första lån till stöd för utländska direkta investeringar i västra Balkan (cementfabrik i Lukavac) och det första beviljade globala lånet för investeringar, som genomförs av små och medelstora företag i den privata sektorn och lokala myndigheter i Förbundsrepubliken Jugoslavien.

I framtiden kommer EIB att upprätthålla sina finansieringsinsatser genom att anslå ett årligt genomsnittligt belopp på 400 miljoner till denna region. Samtidigt som ban-

ken fortsätter med sina finansieringar som är lämpliga på lång sikt för återuppbyggnaden och den tekniska uppgraderingen av regionala nät och basinfrastruktur i städer (transport, energi och miljö), kommer banken att öka sitt stöd till utvecklingen av den privata sektorn och bidra till delfinansieringen av åtgärder till förmån för utbildning och hälsa.

Afrika, Västindien, Stillahavsområdet och ULT-länder

Under 2002 bedrev EIB verksamhet i 15 länder och finansierade ett regionalt projekt. Lånen uppgick till närmare 298 miljoner, varav 175 miljoner från medlemsstaternas budgetmedel.

AVS-ULT

Beviljade lån 2002

	(miljoner euro)	
	Totalt	Egna medel varav riskkapital
Afrika	213	130
Södra Afrika och Indiska oceanen	50	20
Västra Afrika	48	28
Central-och Ekvatorialafrika	42	42
Östra Afrika	40	40
Regionalt i Afrika	33	
Västindien	81	41
Stillahavsområdet	4	4
AVS-ULT	298	175

Balkan Beviljade lån 2002

	(miljoner euro)
	Totalt
Förbundsrepubliken Jugoslavien	270
Kroatien	130
Bosnien-Hercegovina	25
Balkan	425

Förberedelser inför att Cotonou-investeringsanslaget träder i kraft

Lomékonventionen, som är ett ramverk för EIB:s finansiering i AVS-länderna, kommer att ersättas av Cotonou-avtalet som träder i kraft den 1 april 2003. Inom ramen för detta avtal har medlemsstaterna tilldelat EIB ansvaret att förvalta, under de närmaste fem åren, ett investeringsanslag med ett avsatt belopp på 2,2 miljarder, till vilket tillkommer investeringarna ur bankens egna medel på i storleksordning 1,7 miljarder. Den huvudsakliga målsättningen är att bekämpa fattigdom och därför kommer mindre investeringar som genomförs i den privata sektorn samt lämpliga projekt på hälso- och utbildningsområdet att prioriteras. Investeringsanslaget skall utformas som en självfinansierande fond, där behållningen från återbetalningarna tjänar till att finansiera nya projekt.

Banken har redan nu vidtagit samtliga förberedelser vad beträffar organisationen och administrationen, som är nödvändiga för att genomföra investeringsanslaget så snart som Cotonou-avtalet träder i kraft.

Bland de viktiga projekten kan nämnas finansieringen av:

- Flygledning i flera regioner i Afrika och på Madagaskar (33 miljoner), som förbättrar flygsäkerheten mellan Afrika och Europa och över Indiska oceanen.
- Upprustningen och utbyggnaden av elnät i åtta städer i Etiopien (25 miljoner).
- Fiberoptisk undervattenskabel för telefoni (22 miljoner), som förbinder Europa med flera av de afrikanska kustländerna till Sydafrika och med anknötningar till vissa av inlandsstaterna.

Sydafrika

50 miljoner i lån avsåg finansiering av små och medelstora investeringar. Dessutom lanserade EIB för Europeiska

kommissionens räkning en riskkapitalordning om 58 miljoner euro för att tillhandahålla finansiering av eget kapital och delvis utnyttjande av eget kapital för finansiering för entreprenörer från tidigare eftersatta grupper. Programmet är en tydligt uttalad beståndsdel i den sydafrikanska regeringens strategi för en hållbar och långsiktig utveckling av landet.

Länder i Latinamerika och Asien

Lånen uppgick till totalt 174,2 miljoner under 2002 och fördelades på 84,6 miljoner i Latinamerika och 89,6 miljoner i Asien. Den viktigaste prioriteringen för EIB är att förstärka den internationella närvaron av europeiska företag och banker genom att stödja projekt som är av ömsesidigt intresse för unionen och de berörda länderna.

Latinamerika och Asien Beviljade lån 2002

	(miljoner euro)
Latinamerika	85
Brasilien	55
Regionalt (Centralamerika)	30
Asien	90
Indonesien	50
Sri Lanka	40
Latinamerika och Asien	174

EIB-gruppen i de små och medelstora företagens tjänst

EIB-gruppen kan både erbjuda medel- och långfristig finansiering genom sina globala lån och eget kapital genom riskkapitalfinansiering. På så sätt täcks samtliga medel som behövs för utvecklingen av de små och medelstora företagen i en ekonomi som ständigt förändras.

EIB-gruppens verksamhet under de senaste fem åren till förmån för små och medelstora företag i unionen och kandidatländerna kan delas upp på följande sätt:

- 24,5 miljarder i form av globala lån som tillhandahålls till 150 partnerbanker.
- 2,5 miljarder i form av förvärvade kapitalandelar i 184 riskkapitalfonder.
- 4,5 miljarder i globala garantier, som har inrättats genom 95 avtal med specialiserade banker.

Det uppskattas att sammanlagt ca 275 000 små och medelstora företag har under de senaste fem åren dragit nytta av av EIB-gruppens insats.

EIB:s globala lån

Totalbeloppet för globala lån som beviljades av EIB under 2002 uppgick till 12,2 miljarder, varav närmare 6,2 miljarder omfattade investeringar som genomförs av ca 30 000 små och medelstora företag.

I genomförandet av bankens politik för att diversifiera nätverket av intermediärbanker och för att på bästa sätt anpassa sig till behoven hos de små och medelstora företagen eller vissa verksamhetsområden, beviljade EIB globala lån till mindre utvecklade områden (i Italien, Förenade kungariket, östra delstaterna i Tyskland) eller särskilda områden för ingripanden (som miljön, energibesparingar eller den audiovisuella sektorn). Banken har dessutom genomfört ett visst antal värdepapperiseringstransaktioner, som utgör ett komplement till bankens traditionella globala lån i Italien, Spanien och Frankrike, vilket utökar utbudet av bankens finansieringsmöjligheter för banksektorn till förmån för små och medelstora företag.

Riskkapital från EIF

Sedan 2000 har EIF centraliserat samtliga av EIB-gruppens investeringar i specialiserade riskkapitalfonder som genom startkapital ("early stage") stödjer skapandet och utvecklingen av teknologiföretag i unionen och i kandidatländerna. EIF förvaltar även budgetmedel från Europeiska kommissionen (det fleråriga programmet för företagen, "MAP 2001-2005") till förmån för såddfinansiering ("seed-capital").

EIF:s investeringsstrategi är uppbyggd kring tre huvudinriktningar:

- Stöd till europeisk högteknologi (bioteknologi, nya material, konvergens).
- Deltagande i fonder som bidrar till det regionala utvecklingsmålet i unionen (Sydeuropa och kandidatländerna).
- Stöd till fonder som är verksamma över hela Europa.

På en marknad som minskade betydligt uppgick EIF:s åtaganden till 471,5 miljoner

genom 36 transaktioner under 2002. Samtidigt har den mycket svåra situationen som råder inom riskkapitalsektorn i Europa, och särskilt kollapsen av nya fondbörser, lett till att EIB-gruppen redovisar förluster, varav merparten är orealiserade, på 132 miljoner.

EIF:s totala portfölj uppgick till 2,5 miljarder i slutet av 2002. Den investerades i 184 fonder, som är verksamma över hela unionen och i vissa kandidatländer. Mer än 1 800 företag har dragit nytta av dessa riskkapitalåtgärder (av ett totalt antal högteknologiska företag som uppskattas till 10 000 inom unionen). EIF har således blivit ett mycket viktigt medel för Lissabonstrategin, som särskilt syftar till att komma ifatt eftersläpningen i unionens konkurrenskraft, särskilt för spjutspetsteknologierna.

Garantier från EIF till små och medelstora företag

Den andra pelaren i EIF:s verksamhet utgörs av strukturerade garantier för bankernas låneportföljer till förmån för små och medelstora företag. Denna verksamhet gör det möjligt för de mottagande finansinstituten att öka sin utlåningskapacitet för denna målgrupp, minska de slutliga förlusterna i sina låneportföljer för små och medelstora företag samt sina reserver för risker. Denna verksamhet stöds delvis av unionens budgetmedel genom det fleråriga programmet för företagen "MAP 2001-2005" som innehåller "Garantiordningen för små och medelstora företag", vilket har fyra inriktningar:

- Garanti för små och medelstora tillväxtföretag.
- Förvärv av kapitalandelar.
- Investering i informations- och kommunikationsteknologi (IKT).
- mikrokrediter. Dessa krediter, som uppgår till högst 25 000 euro, har haft en lovande start under 2002, vilket gör det möjligt för EIF att spela en viktig roll till förmån för gemenskapsmålet om ekonomisk och social sammanhållning, genom att stödja de allra minsta företagens verksamhet.

EIF erbjuder ett komplett utbud av garantiprodukter: kreditförsäkringar och återförsäkring inom ramen för "Garantiordningen för små och medelstora företag", samt ur egna medel, åtgärder för kredithöjning genom värdepapperisering av trancher av mezzaninfinansiering eller förlagslån för små och medelstora företag. Stödda av underliggande portföljer bestående av lån till små och medelstora företag möjliggör dessa transaktioner, genom EIF:s höjning av kvaliteten på de emitterade obligationerna, att de berörda bankerna kan frigöra finansiella medel till förmån för små och medelstora företag.

Under 2002 har 1,235 miljarder tillhandahållits i garantiverksamheten (jämfört med 958 miljoner under 2001). EIF:s garantiportfölj för små och medelstora företag uppgår till mer än 4,5 miljarder och utnyttjas av 95 finansiella mellan-

händer. Dessa transaktioner har en betydande hävstångseffekt. De har möjliggjort täckningen av krediter för mer än 170 000 företag (varav mer än 100 000 inom ramen för "Garantiordningen för små och medelstora företag", som förvaltas under ett EU-mandat).

EIF:s nya rådgivningsverksamhet

För att förstärka sitt samarbete med Europeiska kommissionen, har EIF nyligen slutit ett ramavtal med Generaldirektoratet regionalpolitik till stöd för den finansiella rådgivningspolitiken som understöds av strukturfonderna. Denna nya verksamhet, som sköts oberoende av fondens garanti- och investeringsverksamhet, syftar särskilt till att tillhandahålla till regionala utvecklingsmyndigheter ett tekniskt stöd för genomförbarheten och uppbyggnaden av fonder.

Finansiering av transeuropeiska nät

Tolv av fjorton prioriterade transportprojekt och sju av tio prioriterade energiprojekt har hittills varit föremål för åtaganden från EIB på upp till 22,5 miljarder

Den ekonomiska integrationen i unionen och dess framtida medlemsländer ställer krav på effektiva kommunikationsnät för överföring av energi och information. Sedan 1993 har banken, efter olika gemenskapsinitiativ för att identifiera prioriterade transeuropeiska nät inom unionen och mer nyligen i kandidatländerna, utvecklat sin verksamhet till förmån för de transeuropeiska näten samt infrastruktur som har ett gemenskapsintresse på ett kraftfullt sätt.

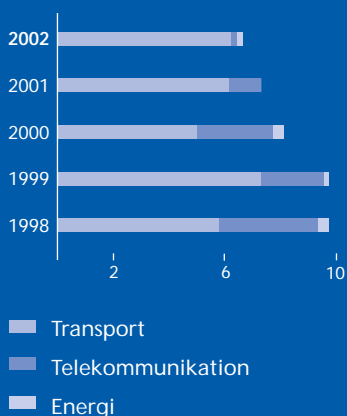
Som den största källan till bankfinansiering för dessa stora nät, tillför banken ett finansiellt mervärde till projekten. Banken kan följaktligen:

- Mobilisera de stora belopp som krävs för att de ska kunna genomföras till bästa villkor.
- Erbjuder villkor när det gäller löptider (30 år och längre) som är anpassade till projektens omfattning.
- Tillhandahåller finansiering som, i lämpliga fall, kan ta formen av strukturerad finansiering, som gör det möjligt att fungera som komplement till affärsbanker och kapitalmarknader.

Katalysatoreffekten av bankens ingripanden belyses särskilt genom de många partnerskap mellan den offentliga och privata sektorn som stöds. Under 2002 har detta slag av transaktioner överstigit 1,6 miljarder för finansieringen av storskaliga projekt, som exempelvis tunnelbanorna i London och Madrid (MetroSur), anläggandet av motorvägar i Portugal, Förenade kungariket och Spanien samt Rostocktunneln (Tyskland).

Dessutom fortsätter EIB sitt samarbete med Europeiska kommissionen, medlemsstaterna och kandidatländerna för att identifiera de prioriterade transeuropeiska näten fram till 2020. Detta samarbete uttrycks särskilt genom bankens deltagande i högnivågruppen för transeuropeiska transportnät, som leds av kommissionens fd viceordförande Karel Van Miert.

**Transeuropeiska nät
1998-2002: 42 miljarder**

7,5 miljarder i unionen

Under 2002 uppgick låneverksamheten till förmån för de transeuropeiska transport- och telekommunikationsnäten och infrastruktur som har ett gemenskapsintresse i unionen till totalt 7,5 miljarder.

På transportområdet gäller finansieringen huvudsakligen:

- Byggandet av järnvägslinjer för höghastighetståg, som den som förbinder Köln med Frankfurt och dess flygplats (Tyskland), förbindelsen Milano-Bologna (Italien), byggandet av LGV Est-Europa (Frankrike), samt linjerna som förbinder

Brüssel med Antwerpen och Liège och till den tyska gränsen (Belgien).

- Förbättringsarbeten på väg- och motorvägsnätet, särskilt den tekniska uppgraderingen av vägvägsnittet Bologna-Florens på motorvägen A1 som förbinder norra Italien med Mezzogiorno och återuppbyggnaden av vägvägsnittet Turin-Milano på motorvägen A4. Byggandet av en avgiftsbelagd bro vid Millau (Aveyron) utmed vägförbindelsen Paris-Béziers i Spanien och genomförandet av ett program för förbättring av säkerheten på det franska motorvägsnätet. Byggandet av motorvägsavsnitt utmed förbin-

delsen Egnatia och ringleden om norra Aten i Grekland. Byggandet av en motorväg mellan Pamplona och Logroño i Spanien.

- Förstärkning av infrastrukturen vid flygplatserna i Madrid (Spanien), München, Düsseldorf, Dresden och Leipzig (Tyskland), London-Heathrow (Förenade kungariket), Amsterdam (Nederländerna), Porto (Portugal), Billund (Danmark).
- Utbyggnaden och moderniseringen av hamninfrastruktur i Italien (ett tjugotal hamnar), Spanien (Barcelona och Valencia), i Tyskland (Hamburg och Bremerhaven) och i Danmark (Århus).

För övrigt har 300 miljoner möjliggjort finansieringen av mobila telekommunikationsnät och satellitkommunikationsnät i Spanien, Grekland och Belgien.

1,6 miljarder i kandidatländerna

I kandidatländerna som har stora behov av att utveckla och modernisera infrastruktur uppgick projekten för transport- och telekommunikationsnät till 1,6 miljarder under 2002.

Lånen har stött väg- och motorvägsprojekt (1,1 miljarder i Polen, Rumänien, Tjeckien, Slovenien, Ungern och Lettland), hamninfrastruktur, infrastruktur vid flygplatser och för flygledning (270 miljoner i Polen, Bulgarien och Cypern) samt järnvägs- och flodtransport (100 miljoner i Ungern och Rumänien). Dessutom gick 52 miljoner till ett projekt som avsåg mobiltelefoninätet i Slovenien.

EIB-finansiering av transeuropeiska nät och transportkorridorer i grannländerna 1993-2002

- Prioriterade transeuropeiska nät (TEN)
- Avsnitt av TEN-projekt som finansierats
- Andra infrastrukturprojekt och nät av europeiskt intresse som finansierats
- Väg- och järnvägskorridorer i Central- och Östeuropa
- Avsnitt av dessa transportkorridorer som redan finansierats

- Väg/Järnväg
- El
- Gas
- Flygplats
- Fraktterminal
- Hamn
- Flygledning
- Exploatering av olje- och gasfyndigheter

En förstklassig finansiell aktör

Verksamhet på kapitalmarknaderna

Under ett år som kännetecknades av instabilitet och snabba förändringar på finansmarknaderna har investerare i allt högre grad följt en strategi som inneburit att sträva efter kvalitet, s.k. "kvalitetsflykt". Den solida kreditkvaliteten tillsammans med ett strategiskt genomförande på marknaderna har ytterligare konsoliderat EIB:s ställning som en ledande icke-statlig emittent av referenslån med kreditvärdigheten AAA, vilket har uppmärksammats av investerare runt om i världen. EIB:s ansträngningar att utvidga det tillgängliga produktutbudet för investerare erkändes nyligen av finansvärlden i form av Euroweek-priset för den mest innovativa och alerta emittenten för nya strukturer och idéer.

Konsoliderad överstatlig europeisk emittent

En viktig beståndsdel i bankens upplägningsstrategi fortsätter att vara utgivningen av stora likvida referenslån i EUR, USD och GBP. Detta gör det möjligt för EIB att fortsätta att utvidga bankens kundkrets av investerare, öka dess närvaro på marknaden samt bekräfta bankens ställning som samlad överstatlig europeisk emittent. Samtidigt har stor vikt lagts vid öppenhet. På primärmarknaden har detta stärkts genom användningen av system med förhandsorder och sammanslagning av teckningserbjudanden, medan banken på andrahandsmarknaden fortsatte sina insatser att främja den elektroniska handeln av sina värdepapper.

Banken har också fortsatt att vara flexibel och innovativ i sin användning av skräddarsydda produkter, vilka utformades speciellt för att uppfylla de särskilda behov som investerare har i många olika valutor. Dessa emissioner omfattar hela bredden från enkla obligationer till avancerade strukturerade värdepapper som är anpassade till särskilda investerares behov. Strukturerade obligationslån omfattar ofta olika typer av optioner där kuponger och återbe-

talning är knutna till olika börsindex och valutakurser. Dessa produkter tjänar ett unikt syfte att öka avkastningen för investerare med högsta kreditvärdighet som grund. Trots dessa produkters komplexitet, säkerställer EIB:s politik för riskhantering att olika typer av risker i anslutning till dessa emissioner analyseras noggrant och att banken garderar sig på lämpligt sätt mot riskerna.

Banken har en banbrytande roll i utvecklingen av inhemska kapitalmarknader, i synnerhet kandidatländernas marknader, inrättandet av inhemska emissionsprogram och upprättandet av finansieringsfunktioner, för att kunna låna vidare i lokala valutor. Dessa insatser har lett till att EIB har blivit den största utländska emittenten i dessa länder under 2002. Banken fokuserar sig på att skapa stora och likvida referensemissioner, förlänga löptiderna och tillhandahålla nya instrument till inhemska och internationella investerare i dessa valutor. EIB:s första flexibla euroobligation i ungerska forint någonsin fick omnämnandet som den bästa obligationsemissionen i en tillväxtmarknadsvaluta i Euroweek-priset för 2002.

Tecknade låneavtal 2002

(belopp i miljoner euro)

	Före swappar		Efter swappar	
	Milj. euro	%	Milj. euro	%
EUR	13 305	35,0	22 441	59,0
DKK	54	0,1	135	0,4
GBP	6 180	16,3	6 227	16,4
SEK	0	0,0	362	1,0
Totalt inom EU	19 539	51,4	29 165	76,7
AUD	1 284	3,4	0	0,0
CZK	232	0,6	407	1,1
HKD	161	0,4	0	0,0
HUF	139	0,4	105	0,3
JPY	1 245	3,3	0	0,0
NOK	250	0,7	65	0,2
NZD	50	0,1	0	0,0
PLN	162	0,4	13	0,0
TWD	458	1,2	0	0,0
USD	14 383	37,8	8 231	21,7
ZAR	109	0,3	30	0,1
Totalt utanför EU	18 473	48,6	8 851	23,3
TOTALT	38 012	100,0	38 016	100,0

Utestående EARN-emissioner per den 31 december 2002

Kupong %	Förfallodag	Belopp (miljoner euro)
4,500	15.02.2003	3 360
5,250	15.04.2004	6 190
3,875	15.04.2005	5 000
3,500	15.10.2005	5 000
4,875	15.04.2006	5 000
4,000	15.01.2007	5 000
5,750	15.02.2007	2 578
5,000	15.04.2008	6 082
4,000	15.04.2009	4 538
5,625	15.10.2010	3 000
5,375	15.10.2012	5 000

50 748

EIB är den största överstatliga låntagaren och dess roll som en viktig internationell emittent återspeglas också i den stora spridningen av upplånade valutor. Ett exempel på detta är EIB:s starka närvaro i Japan, Asien/Stillahavsområdet, särskilt marknaderna i Taiwan och Australien, samt på den sydafrikanska marknaden. Banken har byggt upp ett utmärkt rykte och är mycket välkänd bland investerare i dessa valutor.

Som en offentlig bank med en övergripande målsättning, har EIB alltid gjort varaktiga insatser för att öppna informera och kommunicera med sina investerare. Under 2002 lades ytterligare vikt vid detta genom en mer koncentrerad dialog med investerare, som omfattade en så bred publik som möjligt av privata och institutionella investerare. Omfattande presentationsturnéer ägde rum i de flesta av världens viktiga finanscentra.

Upplåningsverksamhet på marknaderna

Totala tecknade lån, före swappar, uppgick till 38 012 miljoner, vilket motsvarar en ökning med 18 % jämfört med föregående år (32 305 miljoner under 2001). Andelen medel som anskaffades i EU-valutor var oförändrat 51 % (53 % under 2001). Obligationer emitterades i 14 valutor (13 under 2001) och genom 219 transaktioner (148 under 2001).

Upplåningen efter swappar uppgick till 38 016 miljoner i 10 valutor (32 172 miljoner under 2001). 81 % av den totala emissionsvolymen (30 763 miljoner) swappades. Detta återspeglade behovet av att byta lånevalutor för att anpassa sig till behoven när det gäller låneutbetalningar och skydda sig mot ränterisker.

Medel till rörlig ränta efter swappar (32 491 miljoner jämfört med 25 818 miljoner under 2001) utgjorde 86 % av totala anskaffade medel, medan medel till fast ränta minskade från 6 354 miljoner under 2001 till 5 525 miljoner. Den genomsnittliga återbetalningstiden för lån var 6,1 år (6,3 år under 2001).

Inom ramen för skuldförvaltningen återbetalade banken 1 283 miljoner i förtida inlösen av lån och återköp av sina emissioner (981 miljoner under 2001).

EUR: 13 305 miljoner före swappar / 22 441 miljoner efter swappar

Under 2002 lånades EUR 13 305 miljoner upp genom 19 transaktioner, vilket motsvarar 35 % av det totala årliga upplåningsprogrammet.

Banken fortsatte sin politik att upprätta referensemissioner genom lanseringen av tre EARN-transaktioner, i linje med EIB:s strategiska tillvägagångssätt för emittering som kännetecknades av fullständig öppenhet och bästa marknadspraxis:

- EARN 3,875 % med förfallodag april 2005 ökades på med EUR 2 miljarder (vilket gjorde att den nådde den gräns på EUR 5 miljarder som krävs för handel på EuroMTS),
- en emission på EUR 5 miljarder med förfallodag oktober 2012, och
- en emission på EUR 5 miljarder med förfallodag oktober 2005.

Lanseringen av dessa referensemissioner bygger på EIB:s långvariga strategi att tillhandahålla likviditet som är jämförbar med den för statliga emittenter på euromarknaden. I slutet av 2002 omfattade EARN-kurvan elva referenslån som täckte löptider

mellan 2003 och 2012. De motsvarar en total utestående volym på över EUR 50 miljarder. Hela avkastningskurvan handlades på den elektroniska marknadsplatsen MTS, varav sju referenslån (värda EUR 37 miljarder) även handlades på EuroMTS. Avtalen med marknadsgaranter stödjer handeln i EARN-referenslån på denna marknadsplats, vilket säkerställer för mäklare en likviditet som är jämförbar med den för statliga emittenter och minsta skillnad mellan köp- och säljkurser för de slutliga investerarna.

Under 2002 ökade banken kraftigt sin emittering av eurodenominerade icke-referenslån. I slutet av året uppgick den totala upplåningsvolymen inom detta marknadssegment till EUR 1 305 miljoner (genom 16 transaktioner) jämfört med EUR 398 miljoner (genom 10 transaktioner) som emitterades under det föregående året.

Ett brett utbud av skräddarsydda produkter har lanserats under året för att tillgodose både institutionella och privata investerares behov.

Standardemissioner (4 transaktioner) uppgick till ett totalbelopp av EUR 775 miljoner. Tre av dessa emissioner (EUR 525 miljoner) distribuerades huvudsakligen i Italien, i stor utsträckning till institutionella investerare. Den fjärde emissionen placerades på Benelux-marknaden och fick ett gott mottagande av även småinvesterar.

Strukturerade emissioner (12 transaktioner) uppgick till EUR 530 miljoner. Under det första halvåret placerades flera börsindexerade produkter hos investerare, medan under det andra

halvåret ledde en större efterfrågan av räntebaserade produkter till att banken koncentrerade sin emissionsverksamhet inom detta marknadssegment, där tonvikten lades vid strukturerade värdepapper med rörlig ränta, värdepapper med stigande ränta s.k. "step-up coupon notes" och inflationsindexerade värdepapper.

USD: 12 920 miljoner före swappar / 7 552 miljoner efter swappar

(i EUR: 14 383 miljoner / 8 231 miljoner)

USD 12,92 miljarder (EUR 14,38 miljarder) anskaffades genom 36 transaktioner under 2002, vilket är det största årliga beloppet som EIB någonsin lånat upp i denna valuta och som motsvarade 38 % av den totala upplåningen. Strategin för US-dollar fortsätter att baseras på likviditet, öppenhet och diversifiering av kundkretsen av investerare och omfattar globala obligationsemissioner,

riktade emissioner och strukturerade transaktioner.

Banken fortsatte sin strategi att erbjuda stora globala emissioner regelbundet. Tre globala obligationsemissioner placerades på marknaden. Varje global emission hade en storlek på USD 3 miljarder, som är den gällande normen på marknaden för likvida referenslån. Totalt uppgick emitterade globala obligationslån, som är utestående sedan januari 2001, till USD 17 miljarder. Samtliga utestående globala referenslån noterades på New Yorkbörsen under året.

Riktade emissioner i USD (Japan, Asien och Europa) som uppgick till USD 2,8 miljarder har ytterligare bidragit till diversifieringen av EIB:s kundkrets av investerare i US-dollar. Dessa inkluderade fyra transaktioner i eurodollar och tre som riktades till privata investerare, s.k. "Uridashi"-lån. Dessutom har USD

Introduktionen av EIB:s obligationer på New Yorkbörsen ger banken möjlighet att nå en bred krets av investerare.

1,1 miljarder lånats upp genom strukturerade emissioner för att tillgodose förfrågningar från investerare.

Likvida referenslån har skapats över hela avkastningskurvan med USD 28 miljarder utestående och där priser noteras i realtid av marknadsgaranter på Reuters sida "EIBUSD01" och Bloombergs sida "EIB<GO>". I linje med att främja likviditet och öppenhet vad beträffar noterade priser för bankens obligationer har banken uppmuntrat andrahandshandel på interna elektroniska handlar- och handlar-investerarplattformar.

**GBP: 3 872 miljoner före swappar /
3 905 miljoner efter swappar**
(i EUR: 6 180 miljoner/6 227 miljoner)

Den totala upplåningsvolymen i brittiska pund, sedan EIB introducerade sin första emission i brittiska pund för 25 år sedan (november 1977), uppgick till GBP 38 miljarder. Över 70 % av denna emissionsverksamhet har genomförts under perioden 1998-2002. Sammanlagt uppgick utestående EIB-obligationer i brittiska pund till GBP 33 miljarder i slutet av 2002, vilket motsvarar mer än 11 % av indexet för värdepapper i brittiska pund, exklusive statliga lån.

EIB bibehöll sin ställning som den största emittenten av lån som inte är statliga på marknaden i brittiska pund, med en marknadsandel på 6 % av den totala emitterade volymen på marknaden under 2002. Detta uppnåddes genom att ytterligare diversifiera kundkretsen av investerare. Försäkringsbolagens köp av EIB:s obligatio-

ner i brittiska pund på primärmarknaden sjönk ytterligare från över 50 % av EIB:s upplåning i brittiska pund under 2000, till 40 % under 2001 och till 27 % under 2002. Tidiga tecken visar på att denna trend kommer att vända under 2003. Privata investerare, lokala myndigheter och förvaltningsbolag ökade samtliga sin andel av investerarbasen. Utländska investerare ökade från 17 % till 25 % av de sammanlagda köpen. Denna diversifiering uppnåddes i hög grad genom emissionsprogrammet i brittiska pund för privata investerare, som lanserades under senare delen av 2001. Emissionen på 5 % med förfallotid 2006, som riktades till privata investerare, ökades på under året till en emitterad storlek på GBP 1,3 miljarder och ett nytt referenslån på 4,5 % med förfallotid 2008 riktat till privata investerare placerades och ökades på till GBP 400 miljoner. En av fördelarna med EIB:s emissioner för privata investerare är att dessa även köps av institutionella investerare och banker. Detta faktum tillsammans med att en handlargrupp för privata investerare, som består av tio banker, varav många noterar priser på sina automatiska handlarsystem och vilka samtliga har åtagit sig att upprätthålla marknader för obligationerna, gör att de nödvändiga villkoren för att uppnå rättvisa priser på andrahandsmarknaden kontinuerligt uppfylls. Efterfrågan från penningmarknadsfonder samt affärsbanker och centralbanker resulterade i en FRN-emission på GBP 1 miljard med förfallotid 2005 under det första halvåret 2002.

Fortsatt vikt lades vid att upprätthålla likviditet för EIB:s institutionella referenslån

genom tio mäklarbanker. Löpande försäljning till marknadskurs av de institutionella referenslånen 2004, 2005, 2006, 2011, 2021, 2025 och 2032 uppnåddes. Tidningen Euroweek konstaterade att "Genom sin ständiga närvaro på marknaden och genom att agera via sina välstrukturerade referenslån och handlargrupper för privata investerare, bibehöll EIB sin ställning som komplement till de brittiska statsobligationerna på marknaden".

Den inflationsindexerade emissionen kompletterades med en ny förfallotid 2013, som användes för att återfinansiera ett företagslån.

Europeiska marknader

I norska kronor genomförde EIB sex transaktioner på NOK 1,9 miljarder (EUR 250 miljoner). På marknaden för danska kronor stod den åttaåriga emissionen på DKK 400 miljoner (EUR 54 miljoner) för 16 % av den totala euromarknaden för DKK.

Marknaderna i Central- och Östeuropa

I 20 transaktioner emitterades sammanlagt motsvarande EUR 533 miljoner, vilket är en ökning på 75 % jämfört med föregående år, fördelat på följande: CZK 7,165 miljarder (EUR 232 miljoner) genom 7 transaktioner, HUF 34 miljarder (EUR 139 miljoner) genom 6 transaktioner och PLN 591 miljoner (EUR 162 miljoner) genom 7 transaktioner. Detta gjorde EIB till den största utländska icke-statliga emittenten i kandidat-

länderna i Centraleuropa under 2002 (se rutan för ytterligare information).

Marknaderna i Asien, Stilla-havsområdet och Sydafrika

Totalt stod marknaderna i Asien-Stilla-havsområdet samt Sydafrika för motsvarande EUR 3,3 miljarder. Detta utgjorde hälften av bankens transaktioner och 9 % av dess upplåningsvolym under 2002.

Marknaden i Asien är också viktig för EIB:s upplåningsstrategi och banken fortsätter att dra nytta av sin väletablerade profil i regionen genom att emittera i lokal valuta. Detta ger banken möjlighet att diversifiera sin kundkrets av investerare och ta fram innovativa produkter. Emitteringen i Japan under detta år omfattade: strukturerade transaktioner inom ramen för bankens EMTN-program, en innovativ strukturerad "Samuraj"-transaktion (JPY 145,8 miljarder eller EUR 1 245 miljoner genom 83 transaktioner) samt 6 "Uridashi"-emissioner i USD och AUD - för vilka detta har varit ett rekordår. Banken var den största överstatliga emittenten på marknaden i Taiwan under 2002, genom att emittera NTD 15 miljarder (EUR 458 miljoner). EIB tilldelades Euroweek-priset för årets bästa obligation i taiwanesiska dollar.

I australiensiska dollar genomförde banken 3 "Uridashi"-transaktioner (EUR 1,29 miljarder), varav den senaste uppgick till AUD 1,285 miljarder (EUR 718 miljoner) och var den största överstatliga transaktionen i AUD någonsin

vad beträffar nettobehållningen. Den placerades hos mer än 34 000 privata investerare i Japan. Banken kompletterade också två transaktioner i Hongkong-dollar och en i nyzeeländska dollar.

EIB var återigen den största internationella emittenten på randmarknaden. Den totala upplåningsvolymen uppgick till ZAR 1,1 miljarder (EUR 109 miljoner) i 8 transaktioner.

Verksamhet på kapitalmarknaderna i kandidatländernas valutor

Att finansiera utlåning i lokal valuta i de framtida medlemsstaterna i Europeiska unionen samt att utveckla respektive kapitalmarknad har blivit viktiga prioriteringar för banken under senare år. EIB introducerade 1996 sin första obligationsemission i en av kandidatländernas valutor (CZK) och sedan dess har banken ständigt banat vägen för och främjat utvecklingen av dessa marknader.

I början måste banken inrikta sig på att lägga grunden för arbetet - diskutera den relevanta lagstiftningen för kapitalmarknaden med myndigheter och marknadsaktörer för att etablera effektiva sätt att emittera inte enbart på de internationella marknaderna, utan också på de största inhemska obligationsmarknaderna i regionen. Detta ledde till inrättandet av inhemska ramprogram för emissioner i Ungern, Tjeckien och Polen mellan 1997 och 2001.

Förmågan att erbjuda bankens obligationer till både inhemska och internationella investerare har lett till att EIB har blivit **den största emittenten i regionen (med undantag av statliga emittenter) med en marknadsandel på nästan 13 %**. Bankens totala upplåning i kandidatländernas valutor under 2002 uppgick till motsvarande EUR 535 miljoner, dvs. en ökning i dess årliga upplåningsvolym på mer än 75 % jämfört med 2001. Tillväxten i bankens upplåning i kandidatländernas valutor ökade under de senaste fyra åren med mer än 50 % per år.

Bankens strategi har nu ändrats till att skapa emissioner som är likvida och har samma storlek som referenslån, förlänga och förbättra löptider samt att tillhandahålla nya instrument till investerare i kandidatländernas valutor. Detta har lett till att banken emitterade 15-åriga och 20-åriga obligationslån i respektive PLN och CZK under 2002. I juni introducerade banken den första euroinriktade obligationen någonsin i HUF med fallande ränta, en s.k. "step-down euro-fungible issue" som var utformad för att vända sig till internationella investerare som sökte konvergensmöjligheter i HUF/EUR. Denna emission fick Euroweeks första pris för tillväxtvaluta 2002.

Då banken har för avsikt att öka sin utlåning i lokal valuta i regionen förväntas en fortsatt tillväxt i upplåningsverksamheten i lokal valuta att ske under 2003 och därefter. Samtidigt kommer banken att göra en översyn av en ytterligare utvidgning av sin verksamhet på kapitalmarknaderna i andra kandidatländernas valutor.

EIB:s emissioner i kandidatländernas valutor (motsvarande EUR miljoner)

	1998	1999	2000	2001	2002
Inhemska	28	134	83	61	212
Internationell	73	66	121	243	323
Totalt	101	200	204	304	535

Samarbete med banksektorn

EIB-gruppen har ett intensivt samarbete med banksektorn, såväl när det gäller dess upplåning på kapitalmarknaderna som utlåningsverksamhet, deltagande i finansiering och garantier. Detta samarbete är nödvändigt för att EIB-gruppen skall kunna:

- bidra till finansieringen av ett betydande antal storskaliga projekt, genom att vid lämpliga tillfällen använda sig av andra finansiella aktörer.
- erhålla erforderlig säkerhet för finansieringen av individuella projekt i privata sektorn, där en tredjedel av de garantier som banken erhåller kommer från banker eller finansinstitut.
- agera som katalysator när det gäller att skapa solida finansieringslösningar och därmed uppnå de bästa villkoren när det gäller ränta och löptider, tack vare sin erfarenhet att utvärdera långsiktiga projekt.
- bidra, genom beviljandet av globallån, till finansieringen av lokala myndigheter och initiativtagare till små och medelstora infrastrukturprojekt.
- stödja, genom sina globallån eller genom sitt dotterbolag EIF, små och medelstora företags verksamhet genom att förbättra utbudet av finansiella lösningar och agera som katalysator för att få med banker i finansieringen av denna sektor.

Samarbetet med banksektorn tar sig uttryck i gruppens breda utbud av effektiva finansieringsprodukter.

Som en viktig produkt för små och medelstora investeringar, förmedlas EIB:s globala lån idag av ca 280 banker och finansinstitut inom och utanför unionen. Förutom deras insatser att utveckla den lokala finanssektorn, möjliggör de även för små och medelstora företag och lokala myndigheter att bibehålla en nära kontakt med bankerna. De globala lånen diversifieras för att framöver även riktas till regionala banker (för att på så sätt uppfylla målet att stödja investeringar i mindre gynnade områden), och till mer specialiserade finansiella aktörer inom exempelvis miljö-, den audiovisuella och högteknologisektorn.

EIB säkerställer även samfinansieringen av medelstora eller större projekt. Genom att verka som komplement till banksektorn ställer EIB till förfogande långfristiga finansieringar, som kan vara i formen av strukturerade finansieringar eller finansieringar genom finansiella aktörer, vilket diversifierar källorna till och finansieringsformen för företag och bidrar till att optimera deras utvecklingsplaner. Många om att utvidga sitt produktsortiment för att uppfylla de ekonomiska behoven, överväger EIB i samråd med dess samarbetspartner i den europeiska banksektorn definitionen av en ny form av finansiering som är anpassad till medelstora företag.

Slutligen, EIB är verksam såväl inom unionen som i länder utanför unionen och samarbetar själv med banksektorn, och

stödjer de stora bankernas strategier genom att främja både deras projekt inom unionen och direkta utländska investeringar i länder utanför unionen.

EIF har även kontakter med finans- och banksektorn:

- dels inom ramen för finansieringen av riskkapitalfonder, som delvis förvaltas av specialiserade dotterbolag till banker,
- dels genom att ställa till förfogande garantiordningar för bankers investeringsportföljer till förmån för små och medelstora företag.

I samtliga fall tillför EIF sitt kunnande och ett stort mervärde.

EIB-gruppens organisation

Partner till de europeiska institutionerna och kontakter med det civila samhället

Europeiska investeringsbanken är en offentlig bank, vars uppgift är att stödja unionens mål genom att genomföra de finansieringsinriktningar, som har fastställts av bankens råd inom den ram som givits av Europeiska rådet. EIB styrs av krav på operativ effektivitet som samtidigt måste förenas med en effektiv kommunikation och strävan efter att samarbeta med samtliga parter som är delaktiga i dess verksamhet.

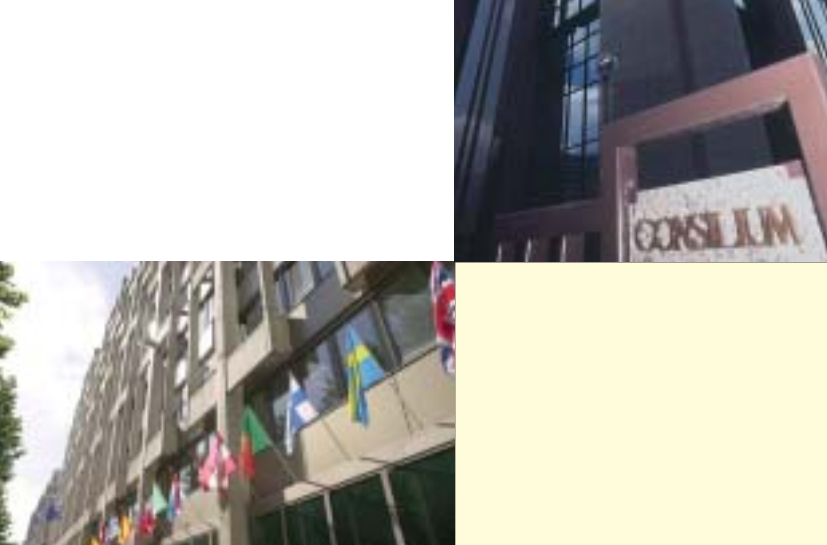
Samarbete med de europeiska medborgarnas folkvalda företrädare

Under 2002 har EIB för gruppens räkning fördjupat dialogen med **Europa-parlamentet**, genom att delta i flera möten i parlamentsutskotten (särskilt utskottet för ekonomi och valutafrågor). Högpunkten för denna dialog är då parlamentets årsrapport om uppföljningen av EIB:s verksamhet granskas i plenarförsamlingen, som ägde rum i november 2002, och där bankens president deltog. Diskussionerna mellan bankens direktionsmedlemmar och parlamentsledamöterna gör att de europeiska medborgarnas folkvalda företrädare kan få bättre kunskap om EIB-gruppens verksamhet och att EIB-gruppen får möjlighet att höra Europa-parlamentets prioriteringar när det gäller unionens politik. Denna kontinuerliga arbetsrelation gör det även möjligt för parlamentet att införliva EIB-gruppens åtgärder i genomförandet av parlamentets ansvar när det gäller lagstiftning, budget och politisk kontroll och på så sätt öka samstämmigheten mellan unionens åtgärder till förmån för dess medborgare.

För att komplettera denna strategi för öppenhet har EIB även närmat sig **ekonomiska och sociala** kommittén, genom att dra nytta av kommitténs förstärkta roll, såsom den fastställdes i Nicefördraget, i dess egenskap av kontaktpunkt mellan unionens institutioner och det civila samhället. Efter ett besök av presidenten och kommitténs medlemmar i Luxemburg, talade bankens president i januari inför den ekonomiska och sociala kommitténs plenarförsamling.

*Philippe Maystadt
på Europaparlamentets
plenarmöte*

Samarbete med rådet

Parallellt deltar banken regelbundet i **Eko-finrådet** och dess förberedande instanser och ställer sitt expertkunnande till förfogande när det gäller finansiering av investeringar.

Under 2002 hänvisade **Europeiska rådet** allt oftare till banken och EIF för att säkerställa genomförandet av nya gemenskapsåtgärder där bank- eller finansieringsinstrument utnyttjas. Detta skedde vid Europeiska rådet i *Barcelona* i mars och i *Sevilla* i juni, som uppmanade EIB-gruppen att utöka sin verksamhet på områdena kunskap och innovation och förstärka det finansiella partnerskapet med partnerländerna i Medelhavsområdet. Dessutom slutförde Europeiska rådet i december i *Köpenhamn* de institutionella och juridiska aspekterna för anslutningen av nya medlemsstater (däribland bestämmelserna som gäller EIB) och betonade den avgörande rollen som bankens finansiering har i förberedelsen av kandidatländerna och deras framtida integration.

Slutligen bör nämnas **Konkurrenskraftsrådet** i november, som samlade industri- och forskningsministrarna, och som uppmanade EIB-gruppen att öka sin verksamhet till förmån för nya teknologier, särskilt genom förstärkning av eget kapital i företag som befinner sig i en utvecklingsfas.

Förstärkta relationer med Europeiska kommissionen

EIB-gruppen har också förstärkt sina operativa förbindelser med **kommissionen** för att förbättra synergier mellan bankens lån, EIF:s åtgärder och unionen budgetmedel till stöd för gemensamma mål. Mer effektiva procedurer för konsultation av kommissionen om bankens låneförslag definierades

och två viktiga avtal har ingåtts på områdena miljöskydd och informationssamhället. Under 2002 har dessutom avtalet om de två institutionernas kompletterande åtgärder för att stödja FoU i Europa givit goda resultat, vilket återspeglas i de synergier som har upprättats inom ramen för det sjätte ramprogrammet för forskning och flera samfinansieringar av viktiga projekt inom denna sektor.

För övrigt har det nu blivit praxis att ett årligt möte mellan kommissionskollegiet och bankens direktion hålls och som kompletteras med ett femtontal arbetsmöten, där generaldirektörer från de båda institutionerna deltar och som syftar till att stärka de operativa kontakterna på områdena regional utveckling, förberedelser inför kandidatländernas anslutning, FoU, främja företagets konkurrenskraft, informations-samhället, utbildning och kultur (inklusive den audiovisuella sektorn) samt bistånds- och samarbetspolitik till förmån för länderna utanför unionen, i synnerhet länderna i Medelhavsområdet och AVS-länderna.

Slutligen, efter att ett förvaltningsavtal undertecknades 2001 i vilket EIF tilldelas ansvaret för förvaltningen av den operativa budgeten för Generaldirektoratet näringsliv inom ramen för det fleråriga programmet för företagen (MAP), ingick strukturfonderna och kommissionens Generaldirektorat för regionalpolitik ett avtal om rådgivning, som tillhandahålls av EIF vid utvecklingen av riskkapitalåtgärder till förmån för små och medelstora företag i de mest eftersatta områdena i unionen.

Öppenhet och dialog med det civila samhället

Under verksamhetsåret har banken intensifierat sin politik för **öppenhet**, särskilt genom att offentliggöra en ny redogörelse för sin informationspolitik samt nya regler om allmänhetens tillgång till dess handlingar, i enlighet med principerna och begränsningarna i den senast gällande gemenskapslagstiftningen på detta område (EG-förordningen 1049/2001). Banken erkänner att allmänheten har ett berättigat intresse i dess verksamhet och har som målsättning att tillhandahålla så mycket information som möjligt om sin organisation, sina insatser och projekt samtidigt som en avvägning görs mellan att upprätthålla nödvändig banksekretess för sina transaktioner och säkerställa integriteten i bankens beslutsprocess.

I det här sammanhanget har banken avsevärt utvecklat sin webbplats (www.eib.org), som med mer än 850 000 besökare per år utgör det huvudsakliga kontaktstället mellan banken och allmänheten. EIB publicerar numera på Internet:

- **Sina operativa strategier**, genom att på Internet publicera sin verksamhetsplan och sin sektorvisa politik, särskilt när det gäller miljö, hållbar utveckling, klimatförändringar, främjande av förnybara energikällor och kandidatländernas förberedelser.
- **En förteckning över projekt** som är under granskning, eventuellt med förbehåll för skydd av berättigade intressen när det gäller bankens och samarbetspartners operativa sekretess. Varje projekt publiceras tillsammans med detaljerad informa-

tion om den planerade investeringen.

- **Detaljerade förklaringar av projekt** som redan finansierats och som är föremål för särskild uppmärksamhet från intressegrupper.
- Redogörelser över **förfarandena och metoderna för bedömning**, projektets livscykel samt system för uppföljning av finansierade investeringar.

Satsningen på öppenhet förstärks genom *en kontinuerlig dialog med det civila samhället via de icke-statliga organisationerna*. Under året deltog banken i fyra möten som hölls av icke-statliga organisationer kring sektorvisa aspekter för bankens verksamhet och banken har själv organiserat en rundabordskonferens i juni i Köpenhamn om angreppssättet för en hållbar utveckling samt miljöförsämringen i Östersjön och dess återställande. En särskild session organiserades även för de icke-statliga organisationerna om EIB:s nya informationspolitik. Banken fortsatte samtidigt sin brevväxling och informationsutbyte med många organisationer, som delger sin omsorg kring projekt som är under övervägning för finansiering och besvarade ett flertal förfrågningar om information från forskare i den akademiska världen som utför studier om bankens verksamhet.

EIB:s ledning

Bankens råd består av ministrar som utses av respektive medlemsstat, i regel finansministrarna. Bankens råd fastställer riktlinjerna för kreditpolitiken, godkänner balans- och resultaträkningarna och årsredovisningen, beslutar om bankens deltagande i finansiering utanför unionen och om ökning av kapitalet. Rådet utser medlemmar i styrelsen, direktionen och revisionskommittén.

Bankens råds möte

Styrelsen ansvarar för att bankens förvaltning överensstämmer med fördraget och stadgan samt med de allmänna riktlinjer som bankens råd har fastställt. Styrelsen har exklusiv befogenhet att besluta om utlåning, garantier och upplåning. Styrelseledamöterna utses av bankens råd för en period av fem år, som kan förnyas, efter att ha nominerats av medlemsstaterna. De är ansvariga inför banken. Styrelsen består av 25 ledamöter och 13 suppleanter, varav 24 respektive 12 nominerats av medlemsstaterna. En ledamot och en suppleant nomineras av Europeiska kommissionen.

Direktionen är bankens permanenta verkställande organ och har åtta medlemmar. Direktionen ansvarar för bankens löpande arbete under presidentens ledning och styrelsens överinseende och rekommenderar styrelsens beslut som direktionen sedan verkställer. Ordförandeskapet i direktionen utövas av bankens president. Direktionsmedlemmarna är endast ansvariga inför banken. De utses av bankens råd på förslag från styrelsen för en period av sex år.

De tre ledamöterna i **revisionskommittén** utses av bankens råd för en period av tre år, som kan förnyas. Sedan 1996 omfattar kommittén även en observatör, som utses varje år på ett ettårigt mandat. Revisionskommittén är ett oberoende organ, som lyder direkt under bankens råd och har till uppgift att pröva om bankens verksamhet bedrivits enligt gällande regler i bankens stadga och om räkenskaperna förts i föreskriven ordning. Bankens råd tar del av revisionskommitténs rapport samt dess slutsatser och yttrande innan den godkänner den årsredovisning som styrelsen upprättat.

Revisionskommittén

Effekten av utvidgningen på EIB:s ledning

Den kommande utvidgningen av Europeiska unionen, som planeras äga rum under 2004, med tio nya medlemsstater och framtidsutsikten av en påföljande anslutning av två ytterligare länder har nödvändiggjort en anpassning av EIB:s stadgar, som fogats till anslutningsfördraget. För detta ändamål har Ekofinrådet beslutat vid sitt möte den 5 november 2002 att anpassa bankens kapital och ledning. Protokollet som fogats till anslutningsfördraget innehåller ändringarna som gäller bankens stadgar.

Kapital: Oberoende av kapitalökningen (från 100 till 150 miljarder euro), som beslutades av bankens råd i juni 2002 och som trädde i kraft den 1 januari 2003, förutses det att de tio nya medlemsstaterna kommer att teckna bankens kapital då anslutningsfördraget träder i kraft, som planeras äga rum den 1 maj 2004. På samma sätt som för de nuvarande medlemsstaterna, kommer deras andel att återspegla deras ekonomiska vikt i Europeiska unionen (uttryckt i BNP) och kommer att inbetalas enligt en tidplan på åtta inbetalningar av den del som infordras av det tecknade kapitalet.

Vid detta tillfälle kommer Spanien att öka sin andel av det tecknade kapitalet till cirka 10 % genom ett kapitaltillskott, som också sker enligt en tidplan på åtta delbetalningar.

Sammanlagt kommer bankens tecknade kapital att uppgå till mer än 163,7 miljarder euro, efter att dessa transaktioner har slutförts helt.

Bankens råd: Varje ny medlemsstat kommer att ha en representant i bankens råd, som i regel är finansministern.

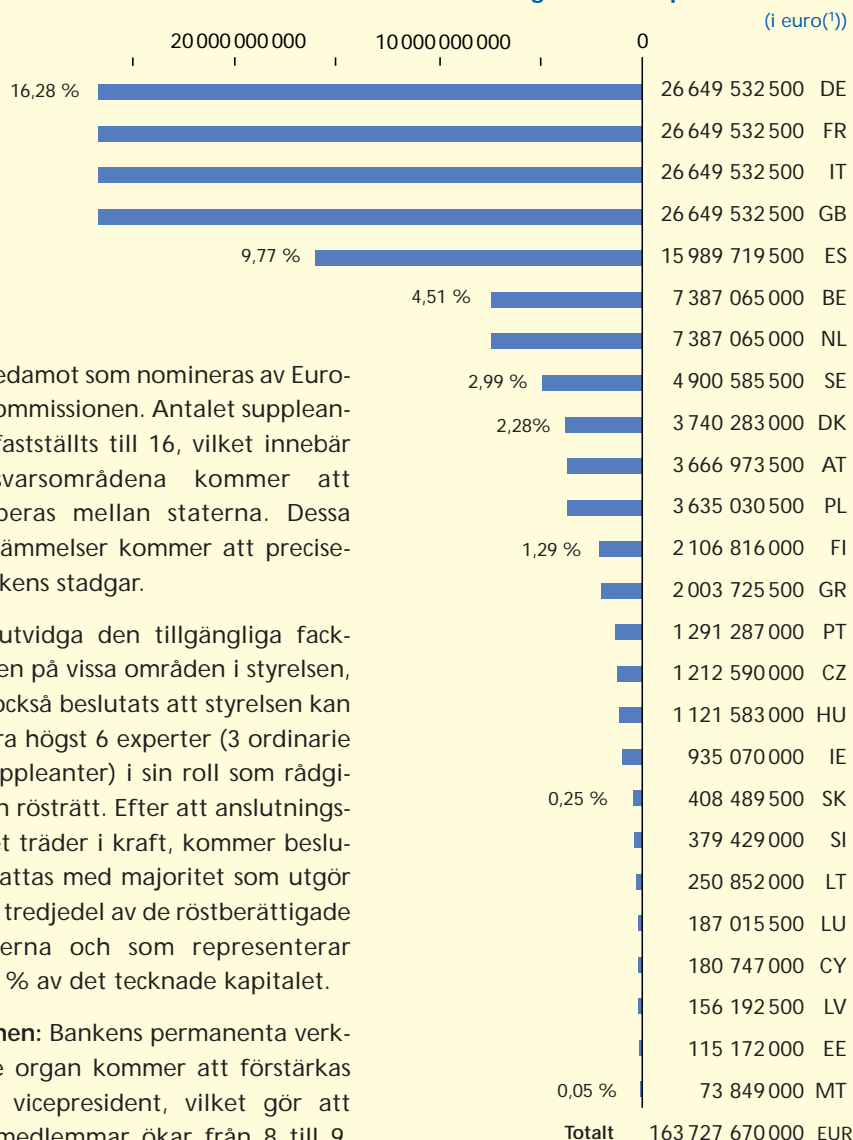
Styrelsen: För att styrelsen skall kunna behålla en storlek som gör att den fungerar effektivt, har det beslutats att efter anslutningen av de tio nya medlemsstaterna, kommer varje medlemsstat ha rätt till endast en ledamot, varigenom antalet styrelseledamöter uppgår till totalt 25 till vilket tillkom-

mer en ledamot som nomineras av Europeiska kommissionen. Antalet suppleanter har fastställts till 16, vilket innebär att ansvarsområdena kommer att omgrupperas mellan staterna. Dessa nya bestämmelser kommer att preciseras i bankens stadgar.

För att utvidga den tillgängliga fackkunskapen på vissa områden i styrelsen, har det också beslutats att styrelsen kan adjungera högst 6 experter (3 ordinarie och 3 suppleanter) i sin roll som rådgivare utan rösträtt. Efter att anslutningsfördraget träder i kraft, kommer besluten att fattas med majoritet som utgör minst en tredjedel av de röstberättigade ledamöterna och som representerar minst 50 % av det tecknade kapitalet.

Direktionen: Bankens permanenta verkställande organ kommer att förstärkas med en vicepresident, vilket gör att antalet medlemmar ökar från 8 till 9. Denna ökning tar hänsyn även till den andra fasen av utvidgningen.

Framtida fördelning av EIB:s kapital efter 2004

(¹) Beloppen som anges för de nya medlemsstaterna är preliminära och baseras på preliminära uppgifter för 2002, som publicerats av Eurostat (New CRONOS).

Bankens direktion

Bankens direktion och medlemmarnas ansvarsområden

Philippe MAYSTADT

Bankens president och styrelseordförande

Wolfgang ROTH

Vicepresident

- Finansieringsverksamhet i Tyskland och i kandidatländerna i Centraleuropa
- Informations- och kommunikationspolitik
- Politik för lika möjligheter
- Utbyggnad av bankens huvudkontor samt byggnader
- Suppleant i EBRD:s styrelse

- Kontakter med Europaparlamentet
- Institutionella frågor
- Kontakter med styrekonomen samt intern revision
- Kreditrisker
- Personalresurser
- Ledamot i EBRD:s styrelse

Ewald NOWOTNY

Vicepresident

- Finansieringsverksamhet i Österrike, Sverige, Finland, Island, Norge, Slovenien, Turkiet och på Balkan, kontakter med Schweiz
- Ekonomiska och finansiella utredningar
- Transeuropeiska nät
- Initiativ för den nordliga dimensionen,
- Kontakter med NIB

Peter SEDGWICK

Vicepresident

- Finansieringsverksamhet i Förenade kungariket
- Miljöskydd
- Kontakter med ickestatliga organisationer, öppenhet och insyn
- Operationella risker
- Intern och extern revision och kontakter med revisionskommittén
- Kontakter med Europeiska revisionsrätten
- Ledamot i EIF:s styrelse

Isabel MARTÍN CASTELLÁ

Vicepresident

- Finansieringsverksamhet i Spanien, Portugal, Belgien, Luxemburg, Latinamerika och Asien
- Strukturerad finansiering och nya låneinstrument, värdepapperisering
- Rättsliga frågor (operativa aspekter)
- Kontakter med IABD och AsBD

Michael G. TUTTY

Vicepresident

- Finansieringsverksamhet på Irland, i Danmark, Nederländerna, AVS-länderna och Sydafrika
- Investeringsanslaget inom ramen för Cotonu-avtalet
- Projektutvärdering och uppföljande projektutvärdering av transaktioner
- Regional utveckling
- Globala lån (allmänna aspekter)
- Yrkesutbildning
- Kontakter med AfDB

Gerlando GENUARDI

Vicepresident

- Finansieringsverksamhet i Italien, Grekland, på Cypern och Malta
- Budget
- Redovisning och kontroll av finansrisker
- Informationsteknik

Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ

Vicepresident

- Finansieringsverksamhet i Frankrike, Maghreb- och Mashrekländerna, Israel och Gaza/Västbanken
- Investeringsfacilitet för Europa-Medelhavsområdet
- Finanspolitik
- Kapitalmarknader
- Likviditetsförvaltning

Organisationsplan

Situationen den 1 juni 2003

Generalsekretariatet / Rättsfrågor

Eberhard UHLMANN
Generalsekreterare och
generaldirektör för
rättsfrågor

*Implementering av
revisionsrekommendationer,
Utveckling av EIB-gruppen*
Helmut KUHRT

Resurshantering och utvidgning
Ferdinand SASSEN

Allmän administration

Rémy JACOB
Biträdande generalsekreterare

Information och kommunikation

Henry MARTY-GAUQUIÉ
Direktör

Kommunikation och öppenhet
Adam McDONAUGH
Patricia TIBBELS

Förbindelser med media
Paul Gerd LÖSER

Dokumentations- och informationsförvaltning
Marie-Odile KLEIBER
Biträdande direktör
Duncan LEVER

Inköp och administrativ service
Manfredo PAULUCCI de CALBOLI

Arbetsmiljö
Agustin AURIA

Översättning
Georg AIGNER
Kenneth PETERSEN

Juridiska avdelningen för låneverksamheten

Alfonso QUEREJETA
Direktör

Operativ politik och Balkan
Roderick DUNNETT
Biträdande direktör

Tyskland, Österrike, kandidatländer
Gerhard HÜTZ
Gian Domenico SPOTA

Spanien, Portugal
Ignacio LACORZANA

*Förenade kungariket, Irland,
Nordiska länderna*
Patrick Hugh CHAMBERLAIN

*Belgien, Frankrike, Luxemburg,
Nederländerna*
Pierre ALBOUZE

Grekland, Italien, Cypern, Malta
Manfredi TONCI OTTIERI

*Medelhavsområdet (FEMIP), Afrika, Västindien,
Stillahavsområdet (Cotonou-investeringsanslaget), Latinamerika och Asien*
Regan WYLIE-OTTE

Interinstitutionella frågor och kontor i Bryssel

Dominique de CRAYENCOUR
Direktör

Jack REVERSADE

Rättsliga tjänster för gemenskapsfrågor och finansiella frågor

Marc DUFRESNE
Direktör

Jean-Philippe MINNAERT
(Personuppgiftsombud)
Luigi LA MARCA

Rättsliga aspekter av finansiella frågor
Nicola BARR

*Rättsliga aspekter av institutionella frågor
och personalfrågor*
Carlos GOMEZ DE LA CRUZ

Planering, budget och kontroll
Theoharry GRAMMATIKOS
Biträdande direktör

Institutionella frågor
Evelyne POURTEAU
Biträdande direktör

Gudrun LEITHMANN-FRÜH

Beslutande organ, sekretariatet, protokoll
Hugo WOESTMANN
Biträdande direktör

Direktoratet för lån i Europa

Terence BROWN
Generaldirektör

Förenade kungariket, Irland, Nordiska länderna

Thomas BARRETT
Direktör

Bank, industri och värdepapperisering
Bruno DENIS

Finansiella infrastrukturer
Tilman SEIBERT
Alain TERRAILLON

*Strukturerade finansieringar och partnerskap
med offentligt och privat deltagande*
Cheryl FISHER

Nordiska länderna
Michael O'HALLORAN

Spanien, Portugal

Direktör

*Spanien - partnerskap med offentligt och privat deltagande, infrastruktur, sociala sektorn
och stadsförnyelse*
Christopher KNOWLES
Marguerite McMAHON

Spanien - Bank, industri, energi och telekommunikation
Fernando de la FUENTE

Kontoret i Madrid
Alberto BARRAGÁN

Portugal
Rui Artur MARTINS

Kontoret i Lissabon
David COKER

Frankrike, Benelux

Laurent de MAUTORT
Direktör

Frankrike - infrastruktur
Jacques DIOT

Frankrike - företag
Constantin SYNADINO

Belgien, Luxemburg, Nederländerna
Henk DELSING
Biträdande direktör

Tyskland, Österrike

Joachim LINK

Direktör

Kontoret i Berlin

Franz-Josef VETTER

Tyskland (De norra delstaterna)

Peggy NYLUND GREEN

Tyskland (De södra delstaterna)

Heinz OLBERS

Österrike, energi och telekommunikation i Tyskland

Paolo MUNINI

Kandidatländer

Emanuel MARAVIC

Direktör

Estland, Lettland, Litauen, Polen, Euratom

Grammatiki TSINGOU-PAPADOPETROU

Biträdande direktör

Ungern, Slovenien

Cormac MURPHY

Bulgarien, Rumänien

Rainer SAERBECK

Tjeckien, Slovakien

Jean VRLA

Direkta utländska investeringar och finansinstitut

Italien, Grekland, Cypern, Malta

Thomas HACKETT

Direktör

Infrastruktur

Bruno LAGO

Biträdande direktör

Energi, miljö och telekommunikation

Alexander ANDÖ

Industri och bank

Jean-Christophe CHALINE

Grekland

Themistoklis KOUVARAKIS

Stöd till transaktioner

Jürgen MOEHRKE

Operativ huvudsamordnare

Samordning

Dominique COURBIN

Richard POWER

Data och information om förvaltning

Thomas FAHRTMANN

Stöd till låneverksamheten

Ralph BAST

Direktoratet för lån utanför Europa

Jean-Louis BIANCARELLI

Generaldirektör

Rådgivning om frågor rörande ekonomisk utveckling

Daniel OTTOLENGHI

Chefsekonom för utvecklingsfrågor

Biträdande direktör

Medelhavsområdet (FEMIP) och Balkan

Antonio PUGLIESE

Direktör

Stöd till privata sektorn

Alain SÈVE

Maghrebländerna

Bernard GORDON

Mashrekländerna, Mellanöstern

Jane MACPHERSON

Kontoret i Kairo

Luigi MARCON

Turkiet, Balkan

Patrick WALSH

Afrika, Västindien, Stillahavsområdet (Cotonou-investeringsanslaget)

Martin CURWEN

Direktör

Resurser och utveckling

Jacqueline NOËL

Biträdande direktör

David WHITE

Portföljförvaltning och strategi

Flavia PALANZA

Västafrika och Sahel-länderna

Gustaaf HEIM

Central- och Östafrika

Tassilo HENDUS

Södra Afrika och Indiska Oceanen

Justin LOASBY

Västindien och Stilla havet

Stephen MCCARTHY

Latinamerika och Asien

Claudio CORTESE

Direktör

Latinamerika

Asien

Matthias ZÖLLNER

Direktoratet för finanser

René KARSENTI

Generaldirektör

Kapitalmarknader

Barbara BARGAGLI PETRUCCI

Direktör

Euro

Carlos FERREIRA DA SILVA

Europa (utanför euroområdet), Afrika

David CLARK

Amerika, Asien och Stilla havet

Carlos GUILLE

Kontakter med investerare och marknadsföring

Finansförvaltning

Anneli PESHKOFF

Direktör

Likviditetsförvaltning

Francis ZEGHERS

Förvaltning av tillgångar och skulder

Jean-Dominique POTOCKI

Portföljförvaltning

James RANAIVOSON

Planering och genomförande av transaktioner

Francisco de PAULA COELHO

Direktör

Back-office, utlåning

Gianmaria MUSELLA

Back-office, finansförvaltning

Yves KIRPACH

Back-office, upplåning

Erling CRONQVIST

Systemutveckling, databas för utlåning

Charles ANIZET

Finansiell politik, förvaltning av tillgångar och skulder, hantering av marknadsrisker

Alain GODARD

Henricus SEERDEN

Samordning

Henri-Pierre SAUNIER

Direktoratet för projekt

Michel DELEAU
Generaldirektör

Mateo TURRO CALVET
Biträdande direktör
(Transeuropeiska nät och partnerskap med offentligt och privat deltagande)

Ekonomiska och finansiella utredningar
Eric PEREE

Strategiskt stöd

Patrice GÉRAUD
Direktör

Gianni CARBONARO
(Regionalutveckling)

Utlåningspolitik

Guy CLAUSE
Guy BAIRD (Kontoret i Bryssel)

Kvalitetsförvaltning
Angelo BOIOLI

Resursförvaltning
Daphné VENTURAS
Biträdande direktör

Miljöenheten
Peter CARTER

Infrastruktur

Christopher HURST
Direktör

Andrew ALLEN
(Allmän infrastruktur och resurshantering)

Axel HÖRHAGER
(Balkan och ekonomisk samordning)

Järnvägs- och vägtransport

José Luis ALFARO
John SENIOR

Flyg-, sjö- och stadstransport

Philippe OSTENC
(Upphandling)

Vatten och vattenrening
José FRADE

Energi, telekommunikation, avfallshantering

Günter WESTERMANN
Direktör

Elektricitet, förnybar energi och avfallshantering

René van ZONNEVELD
Heiko GEBHARDT

Olja och gas

Gerhardus van MUISWINKEL
François TREVoux

Telekommunikation och informationsteknologier
Carillo ROVERE

Industri och tjänster

Constantin CHRISTOFIDIS
Direktör

Bernard BÉLIER

Primära naturtillgångar och biovetenskap

Jean-Jacques MERTENS
John DAVIS

Tillverkningsindustri och tjänster

Hans-Harald JAHN
Pedro OCHOA
Peder PEDERSEN

Humankapital

Stephen WRIGHT

Kreditrisker

Pierluigi GILBERT
Generaldirektör

Transaktioner

Per JEDEFORS
Direktör

Infrastruktur och industri

Stuart ROWLANDS

Riskhantering, projektfinansiering

Klaus TRÖMEL

Banker

Georg HUBER

Metoder för kreditrisker och derivat

Luis GONZALEZ-PACHECO

Samordning och stöd

Elisabeth MATIZ

Personal

Andreas VERYKIOS
Direktör

Budget och horisontell integration

Zacharias ZACHARIADIS
Biträdande direktör

Resurser

Jörg-Alexander UEBBING
Biträdande direktör

Utveckling

Luis GARRIDO

Administration

Michel GRILLI

Projektutvärdering

Horst FEUERSTEIN
Direktör

Juan ALARIO GASULLA
Guy BERMANN
Campbell THOMSON

Finansiell kontroll

Patrick KLAEDTKE
Styrekonom

Luis BOTELLA MORALES
Biträdande styrekonom

EIB-gruppens redovisning

Klientbokföring och administrativa utgifter
Frank TASSONE

Intern och administrativ kontroll
Antonio ROCA IGLESIAS

Informationsteknologi

Luciano DI MATTIA
Direktör

Existerande system och programunderhåll

Joseph FOY
Ernest FOUSSE

Programvaror för basverksamheten
(Luciano DI MATTIA)

Lån, publikationer för Intranet/Internet, budget

Simon NORCROSS

Infrastruktur
José GRINCHO

Intern revision

Peter MAERTENS
Chef för intern revision

Siward de VRIES

Rådgivare till direktionen

för EIB-gruppens strategifrågor och förhandlingar
Francis CARPENTER
Generaldirektör

Chefsekonom

Alfred STEINHERR

EIF:s ledning

EIF leds och administreras av följande tre organ:

- Fondstämman med alla aktieägare (EIB, Europeiska unionen, 28 banker), som sammanträder minst en gång per år;
- Styrelsen, som består av sju ledamöter och fattar beslut som rör fondens åtgärder;
- Generaldirektören, som är ansvarig att fonden förvaltas i enlighet med bestämmelserna i stadgan och med de riktlinjer och principer som antagits av styrelsen.

Fondens räkenskaper kontrolleras slutligen av revisionsrådet som utses av fondstämman.

Organisationsplan för EIF

Francis CARPENTER Generaldirektör

Thomas MEYER *Ansvarig för avdelningen för riskhantering och uppföljning*

Robert WAGENER Generalsekreterare

Marc SCHUBLIN *Ansvarig för avdelningen för institutionell och strategisk samordning och rådgivning*

Maria LEANDER *Ansvarig för avdelningen för rättsliga frågor*

Susanne RASMUSSEN *Ansvarig för personal och arbetsmiljö*

Frédérique SCHEPENS *Ansvarig för redovisning och finansförvaltning*

John A. HOLLOWAY Direktör för fondens åtgärder

Jean-Philippe BURCKLEN *Ansvarig för riskkapitaloperationer- 1 (Belgien, Spanien, Frankrike, Grekland, Italien, Luxemburg, Nederländerna och Förenade kungariket)*

Kim KREILGAARD *Ansvarig för avdelningen för riskoperationer 2 (Tyskland, Österrike, Danmark, Finland, Irland, Portugal, Sverige, och kandidatländerna)*

Alessandro TAPPI *Ansvarig för avdelningen för garantier*

Frank TASSONE *Ansvarig för produktutveckling och studier*

EIB-gruppens arbetssätt

Under 2002 fortsatte banken att utveckla initiativ för att främja öppenhet, redovisningsskyldighet och modernisering av sin personalpolitik. Decentraliseringen av ansvaret för budget och personaladministration till direktoraten genomfördes framgångsrikt.

Organisation och struktur

Eberhard Uhlmann utnämndes till bankens generalsekreterare och generaldirektör för rättsfrågor från och med augusti 2002. Bankens organisation fortsatte att anpassas under 2002, i synnerhet för att ta hänsyn till de nya strategiska utvecklingarna (FEMIP, investeringsanslaget för AVS-länderna och utvidgningen av Europeiska unionen). Med anledning av den kommande utvidgningen av unionen, började banken att rekrytera medborgare från kandidatländerna. Organisationsplanen på sidan 47 och följande sidor uppdateras regelbundet på EIB:s hemsida (www.eib.org).

Personalrepresentanter

Under 2002 fortsatte gruppen av personalrepresentanter tillsammans med personalavdelningen det arbete som tidigare inletts med att utveckla och uppdatera personalstadgan. Arbetet bedrivs i arbetsgrupper bestående av företrädare för personalavdelningen och personalen kring frågor som är viktiga för såväl personalen som ledningen. Exempelvis kan nämnas grupperna som

tar hand om årliga bedömningar och löner. En stor del av diskussionerna mellan personalavdelningen och personalen sker i ett flertal partsammansatta kommittéer. Bland dessa kan nämnas kommittén för hälsa, hygien och arbetsförhållanden, vars verksamhet fick en betydande skjuts under förra året med målet att få bankens praxis i nivå med bästa europeisk praxis vad gäller arbetarskydd.

Lika möjligheter

Den gemensamma kommittén för lika möjligheter för män och kvinnor (COPEC) ser till att politiken för lika möjligheter genomförs när det gäller befordringsgång, rekrytering, utbildning och sociala infrastrukturer. Förra året bidrog kommittén framförallt till det framgångsrika införandet av bankens nya politik för föräldraledighet. Kommittén kunde också visa på behovet av att rekrytera en yrkesrådgivare för karriärutveckling och detta förslag mottogs väl.

Personlig utveckling

Banken fortsatte att investera i utvecklingen av personalens kompetens och utbildning. Under 2002 startade programmet för utveckling av chefskompetenser, som är ett treårigt program. Det inriktas på personalledning och är anpassat till de behov som bankens chefer har.

Skydd av personuppgifter

Banken utnämnde under 2002 ett personuppgiftsombud i enlighet med bestämmelserna i EG:s förordning om skydd av individuella rättigheter vid behandlingen av personuppgifter.

Personalstyrka

I slutet av december 2002 uppgick bankens personalstyrka till 1113 personer, vilket är en ökning med 1,5 % jämfört med föregående år.

EIF

Den första augusti 2002 utnämndes Francis Carpenter till verkställande direktör av EIF:s styrelse. EIF:s struktur är centrerad kring tre huvudavdelningar: riskhantering, generalsekretariatet och åtgärder. EIF har idag 59 anställda (en ökning med 18 % jämfört med 2001), varav merparten är tillställda fondens åtgärder.

Förenklad balansräkning för EIB-gruppen

Balansräkning per den 31 december 2002 (belopp i tusentals euro)

TILLGÅNGAR	31.12.2002	SKULDER OCH EGET KAPITAL	31.12.2002
1. Finansförvaltning, tillgodohavanden hos centralbanker, postgiro	16 100	1. Skulder till kreditinstitut:	
		a) betalbara vid anfordran	0
2. Statsskuldsväxlar som är belåningsbara i centralbanker	1 530 847	b) betalbara på förfallodagen eller efter avisering	1 182 667
			1 182 667
3. Fordringar på kreditinstitut:		2. Skulder representerade av emitterade värdepapper:	
a) betalbara på anfordran	118 433	a) omsättningsbara obligationer och andra skuldebrev	193 210 101
b) andra fordringar	9 947 089	b) övriga	898 071
c) utlåning	92 414 790		194 108 172
	102 480 312	3. Övriga skulder	
4. Utlåning till allmänheten:		a) förutbetalda räntesubventioner	289 954
* Utlåning	103 506 204	b) övriga skulder	1 036 001
* Särskilda avsättningar	- 175 000	c) övrigt	46 994
	103 331 204	d) värderingskonto för valutaswappkontrakt	3 549 176
		e) negativa nyanskaffningsvärden	5 446 623
5. Obligationer och andra värdepapper med fast avkastning:			10 368 748
a) från offentliga emittenter	3 376 557	4. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 896 429
b) från andra emittenter	6 057 698	5. Avsättningar för förpliktelser och avgifter	
	9 434 255	a) personalens pensionsfond	517 755
6. Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	888 286	b) avsättningar för utfärdade garantier	42 357
7. Immateriella anläggningstillgångar	9 848		560 112
8. Materiella anläggningstillgångar	117 645	6. Andel minoritetsintressen	217 732
9. Övriga tillgångar:		7. Kapital	
a) tillgodohavande för förutbetalda räntesubventioner inom EMS	282	a) tecknat	100 000 000
b) övriga fordringar	1 088 401	b) ej infordrat	- 94 000 000
c) positiva nyanskaffningsvärden	13 594 484		6 000 000
	14 683 167	8. Koncernreserver	
10. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 185 440	a) reservfond	10 000 000
		b) andra reserver	3 571 323
		c) speciell tilläggsreserv	750 000
			14 321 323
		9. Avsatta medel för mekanismen för strukturerad finansiering	250 000
		10. Avsatta medel för riskkapitaltransaktioner	1 499 091
		11. Reserv för generella kreditrisker efter avsättningar	1 105 000
		12. Årets resultat	
		a) före bokslutsdispositioner	1 192 830
		b) periodens bokslutsdispositioner för täckning av generella kreditrisker	- 25 000
		Resultat att avsätta	1 167 830
	234 677 104		234 677 104

Årets resultat

Resultatet för verksamhetsåret 2002, innan avsättningar, nedskrivningar och extraordinärt resultat (efter avdrag för minoritetsintressen), uppgick till 1 347 miljoner euro och nettoresultatet till 1 168 miljoner euro.

Avsättningen till reserverade medel för generella kreditrisker är 25 miljoner euro 2002, medan nedskrivningar och avsättningar för tillhandahållna garantier för riskkapitalåtgärder uppgick till 144 miljoner euro 2002.

Totalt sett har finansförvaltningen genererat nettointäkter på 747 miljoner 2002, vilket motsvarar en genomsnittlig avkastning på 3,58 % 2002.

Allmänna administrationskostnader samt avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgick till 225 miljoner euro 2002.

Om hänsyn tas till IAS 39, hade det verkliga värdet för derivat en negativ inverkan med 324 miljoner euro på EIB-gruppens egna medel.

Denna negativa inverkan motsvarar redovisningen den 31 december 2002 av ränteswappar som ingåtts mellan 1999 och 2002 för att riskgardera bankens totala räntexponering. Dessa produkter uppfyller likväl inte vissa kriterier som är specifika för normen IAS 39, som medger redovisningen av riskgarderingen.

Riskhantering

Banken har anpassat sina riskhanteringssystem till förändrade ekonomiska villkor och föreskrifter och anpassar dem kontinuerligt för att uppnå bästa marknadspraxis. System har införts för att kontrollera och rapportera om de huvudsakliga riskerna i anslutning till dess verksamhet:

- De vägledande principerna **för operationella risker** bygger på de principer som rekommenderas av "Basel II". Riktlinjerna definierar även ansvaret för att mäta och hantera operationella risker inom bankens olika avdelningar och fastställer de tillämpliga förvaltningsprocedurerna.
- Riktlinjerna för EIB:s politik för kreditrisker fastställer nivåer för kreditkvalitet för både låntagare och garantier vid lånetransaktioner samt för finansförvaltning och derivatransaktioner. Banken inför även kreditriskhantering för hela EIB-gruppen, med hänsyn till den exponering som genereras av dess garantiverksamhet för små och medelstora företag i dess dotterbolag, Europeiska investeringsfonden.

- **Marknadsriskerna** registreras inom ramen för systemen för marknadsrisker och förvaltningen av tillgångar och skulder. De gällande riktlinjerna för förvaltning av tillgångar och skulder och hantering av marknadsrisker fastställer en strukturerad process genom vilken risker identifieras, mäts, hanteras och rapporteras.

En utförlig information om riskhantering finns i EIB-gruppens årsredovisning 2002 (sida 72). Dessa uppgifter återfinns också på den CD-romskiva som medföljer denna broschyr.

Den nya byggnaden i Haam

EIB förbereder sin utbyggnad

Det finansiella stöd som EIB tillhandahåller till förverkligandet av Europeiska unionens mål återspeglas i en betydande ökning av dess verksamhet under de senaste åren. För att bemöta sina omedelbara behov vad beträffar kontorslokaler har EIB nyligen köpt en ny byggnad i Hamm, i närheten av Luxemburgs stads centrum och ett tiotal minuters väg från sitt huvudkontor i Kirchberg. De nya lokalerna gör det möjligt att inrymma cirka 160 personer.

Kontorslokalerna i Hamm har gjorts om för att tillhandahålla tjänster i en nödsituation och för att säkerställa en kontinuerlig service.

Vissa av bankens tjänster har förflyttats till dessa nya lokaler, som betjänas av en regelbunden pendelbuss. Posttjänsten, telefonväxeln och postadresserna förblir oförändrade.

Internationell arkitektävling för en ny byggnad

EIB planerar byggandet av en andra utbyggnad på området vid sitt nuvarande huvudkontor.

Efter en internationell arkitektävling som utlystes den 12 juli 2001, behöll juryn med Ricardo Bofill som ordförande ett av de 56 inlämnade förslagen, som var projektet som presenterades av gruppen "Ingenhoven Overdiek and Partners - Werner Sobek Ingenieure".

Den nya byggnaden kommer att inrymma 800 arbetsplatser och vara färdig i sin helhet i mitten av 2006 och byggas med material av hög kvalitet, enligt de nya miljönormerna HQE (hög miljö kvalitet). Byggnaden kommer att vara funktionell och välkomnande och en särskild vikt kommer att läggas vid miljöaspekter. Byggandet kommer att

respektera de högsta normerna på de olika områdena, både vad beträffar integrationen av byggnaden på området, val av material, energibesparingar och att bullernivåerna under byggnationen begränsas för allmänheten och personerna i de angränsande byggnaderna.

EIB kommer inte omedelbart att ha behov av hela byggnaden. Banken har därför redan kontaktat vissa institutioner för att hyra ut lokaler som banken inte har behov av på kort och medellång sikt.

Modell av den nya utbyggnaden

Projekt som kan erhålla finansiering från EIB-gruppen

Inom Europeiska unionen och kandidat-länderna måste projekt som erhåller finansiering bidra till en eller flera av följande målsättningar:

- förstärkning av den ekonomiska och sociala sammanhållningen, skapandet av ekonomisk aktivitet som bidrar till ekonomisk utveckling av mindre gynnade regioner,
- främjande av investeringar som stöder utveckling i ett samhälle baserat på kunskap och innovation,
- förbättring av infrastruktur och tjänster inom utbildning och hälsa, eftersom dessa sektorer är av väsentlig betydelse för humankapitalet
- utveckling av EU:s infrastruktur för transport, telekommunikation och energioverföring,
- miljöskydd och förbättring av livskvaliteten, bl.a. genom utnyttjande av förnybar energi,

- säker energitillförsel genom rationell energianvändning, tillvaratagande av inhemska resurser eller importdiversifiering,

- förbättring av små och medelstora företags tillgång till finansiering, i syfte att bidra till deras utveckling med hjälp av:

- globallån samt mellan-och långfristiga lån från EIB,
- riskkapital från EIF
- garantier från EIF till förmån för små och medelstora företag

I **partnerländerna** bidrar banken till genomförandet av unionens bistånds- och samarbetspolitik genom långfristiga lån ur egna medel eller underordnad finansiering och riskkapital ur medlemsstaternas eller unionens budgetmedel. EIB bidrar till finansiering:

- i länderna i Medelhavsområdet för att bidra till genomförandet av målsättningarna för Europa-Medelhavspartner-

skapet inför inrättandet av ett frihandelsområde 2010,

- i länderna i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS), Sydafrika samt i de utomeuropeiska länderna och territorierna för utveckling av basinfrastruktur och den lokala privata sektorn,
- i Latinamerika och Asien, där banken stödjer vissa slag av projekt som är av ömsesidigt intresse för unionen och de berörda länderna,
- i länderna på Balkan, där banken bidrar till målsättningarna för stabilitetspakten genom att fokusera sina insatser till återuppbyggnaden av basinfrastruktur och finansieringen av regionala projekt och att främja den privata sektorns utveckling.

EIB tackar initiativtagarna för de fotografier som illustrerar denna verksamhetsberättelse:

Ciudad de las Artes y las Ciencias de Valencia (omslagssida), Metro do Porto, SA (omslagssida), Getty Images (omslagssida, s. 8, 9, 12, 13, 16, 17, 21, 25, 52), Scottish and Southern Energy plc (omslagssida), Imedia (s. 3, 4, 5, 9, 40, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 53, 55), Konrad Scheel (s. 5, 46, 47, 48, 49, 53), Sade (s. 6), CE (s. 7, 9, 20, 21, 22, 25, 41, 42, 43), Deutsche Bahn AG (s. 8), Sue Cunningham (s. 9, 20, 22, 38), Digital Vision (s. 10, 12, 14, 15, 28, 29, 31), Tramvia Metropolitana, SA (s. 12), Barcs Endre (s. 13, 23), Storebaelt (s. 13), Cern (s. 14, 28, 29), Vamed Standortentwicklung und Engineering GmbH & Co KG (s. 15), Universitat d'Alicante (s. 16), Masterfile (s. 17, 19, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39), Photodisc (s. 18), ASM Brescia (s. 18), Alexander Wulz (s. 23), Electricity Authority of Cyprus (s. 24), Generalitat de Catalunya (s. 25), Bowin Power Company Ltd (s. 27), Corinth Pipeworks S. A. (s. 28), Flughafen Dresden GmbH (s. 30), La Vie du Rail (s. 31), Warnoquerung GmbH & Co. KG (s. 31), NYSE (s. 35), PE (s. 41), Blitz (s. 50), Ingenhoven Overdiek Architekten – Werner Sobek Ingenieure (s. 54).

EIB-gruppens adresser

Europeiska investeringsbanken

100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
Tel. (+352) 43 79-1
Fax (+352) 43 77 04

Internet : www.eib.org

E-mail : info@eib.org

**Europeiska
investeringsbanken**

*Huvudavdelningen för interinstitutionella frågor
och kontoret i Bryssel :*

Rue de la Loi 227
B-1040 Bruxelles
Tel. (+32-2) 235 00 70
Fax (+32-2) 230 58 27

*Huvudavdelningen för låneverksamheten
i Italien, Grekland, Cypern och Malta :*

Via Sardegna 38
I-00187 Roma
Tel. (+39) 06 47 19-1
Fax (+39) 06 42 87 34 38

Kontoret i Aten :

364, Kifissias Ave & 1, Delfon
GR-152 33 Halandri/Athens
Tel. (+30) 21 06 82 45 17
Fax (+30) 21 06 82 45 20

Kontoret i Berlin :

Lennéstraße 11
D-10785 Berlin
Tel. (+49-30) 59 00 47 90
Fax (+49-30) 59 00 47 99

Kontoret i Lissabon :

Avenida da Liberdade, 144-156, 8°
P-1250-146 Lisboa
Tel (+351) 213 42 89 89
Fax (+351) 213 47 04 87

Kontoret i London :

2 Royal Exchange Buildings
London EC3V 3LF
England
Tel. (+44) 20 73 75 96 60
Fax (+44) 20 73 75 96 99

Kontoret i Madrid :

Calle José Ortega y Gasset, 29
E-28006 Madrid
Tel. (+34) 914 31 13 40
Fax (+34) 914 31 13 83

Kontoret i Kairo :

6 Boulos Hannah Street
Dokki, Giza (Cairo)
Egypten
Tel. (+20-2) 762 00 77

Europeiska investeringsfonden

43, avenue J.F. Kennedy
L-2968 Luxembourg
Tel. (+352) 42 66 88-1
Fax (+352) 42 66 88-200

Internet : www.eif.org

E-mail : info@eif.org

**Europeiska
investeringsfonden**

ISSN 1725-3616

ISBN 92-861-0074-4

